

Antti Kultamaa

Minun kauppakeskukseni – kaupallisen tilan merkitys osana nuoren minuutta

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogikoulutus

Tammikuu 2018

Ammattikorkeakoulu

Tekijä Antti Kultamaa	Tutkinto Yhteisöpedagogi (AMK)	Aika Tammikuu 2018
Opinnäytetyön nimi Minun kauppakeskukseni – kaupallisen tilan merkitys osana nuoren minuutta		75 sivua 1 liitesivu
Toimeksiantaja Nuorten Palvelu ry		
Ohjaajat Tommi Pantzar, Pauliina Lampela		
Tiivistelmä <p>Tässä opinnäytetyössä käsitellään sitä, miten nuoret rakentavat identiteettiään kauppakeskuk- sen avulla ja millainen merkitys kauppakeskuksella on nuorten identiteeteille. Tavoitteena on näiden kysymysten tutkimisella luoda lisää ymmärrystä nuorten identiteeteistä ja siitä, millaiset kauppakeskukseen liittyvät seikat painottuvat nuorten identiteettien rakentumisessa.</p> <p>Aineistot tähän laadulliseen tutkimukseen kerättiin teemahaastatteluilla, jotka toteutettiin joen- suulaisessa kauppakeskuksessa nimeltään Iso Myy. Haastatteluja toteutettiin lähes kaksi- kymmentä ja haastattelutilanteissa haastateltiin pääsääntöisesti useampi nuori kerrallaan. Haastatellut nuoret olivat iältään 12–20-vuotiaita. Haastattelunauhoitukset translitteroitiin teks- tiksi ja analysoitiin sisällönanalyysillä. Tämän analyysin pohjalta luotiin neljä temaattista kate- goriaa, joihin tutkimuksen tuloksissa esiteltyt analysoidut haastatteluaineistot luokiteltiin. Tut- kielman johtopäätökset tehtiin suhteuttamalla tutkimustulokset tutkimuksessa esiteltyyn aka- teemiseen kirjallisuuteen.</p> <p>Tutkimuksen tulokset ryhmiteltiin neljään kategoriaan. Nämä neljä kategoriaa olivat kauppa- keskuksen sosiaalinen ulottuvuus, joka viittaa siihen, että kauppakeskus mahdollisti moniulot- teisen sosiaalisen rakenteen nuorten välille, nuorten näkemys itsestä, kauppakeskus osana arkea ja elämää sekä nuorten näkemys kauppakeskuksesta. Nuoret tulivat kauppakeskuksiin näkemään toisiaan ja osin myös näkymään muille nuorille, he nauttivat paikan mahdollistamas- ta yksityisyydestä, he pohtivat sitä, ovatko he tervetulleita kauppakeskukseen ja jotkut nuoret kokivat hengailun jopa häpeälliseksi asiaksi, kauppakeskuksessa oleskelu ilmeni olevan monil- le myös tapa ja osa heidän arkirutiinejaan ja kauppakeskus peilautui heidän kommentissaan pääosin positiivisessa valossa, tuttua ja turvallisenä paikkana. Mielenkiintoista oli myös se, ettei kauppakeskusta pidetty kuitenkaan kovin tärkeänä paikkana.</p> <p>Johtopäätöksissä esitettiin, että kauppakeskuksessa tapahtuva nuorten välinen vuorovaikutus ja siellä kohdatut jännitteet muokkaavat nuorten identiteettejä. Tavat ja paikat ovat myös osa ihmisen minuutta. Kauppakeskus oli siis jo itsessään osa nuorten elämää ja se oli merkityksel- linen myös vapaa-ajan käyttötapana. Tämä tutkielma onnistui luomaan uutta ymmärrystä nuor- ten identiteeteistä ja kaupallisen tilan merkityksestä identiteetin rakentumisessa. Luotua tietoa on mahdollista hyödyntää sekä nuorisotyössä että kaupallisesti.</p>		
Asiasanat identiteetti, minuuus, nuoriso, nuorisotyö, sisällönanalyysi, kaupallinen tila, kauppakeskus		

Author	Degree	Time
Antti Kultamaa	Bachelor of Humanities, Community Educator	January 2018
Thesis Title		
My shopping mall – commercial premises as a part of young person's identity		75 pages 1 page of appendices
Commissioned by		
Nuorten Palvelu ry (Youth Service Association)		
Supervisors		
Tommi Pantzar, Pauliina Lampela		
Abstract		
<p>The research questions for this thesis were how the young used the aspects of a shopping mall to construct their identities and what kind of impact a shopping mall had on young's identities. The objective of the thesis was to create a new understanding on the young person's identities and what kind of aspects of a mall were the most essential in this process of identity construction.</p> <p>The data for this qualitative study were collected using thematic interviews which were conducted in a mall in Joensuu, known as Iso Myy. There were almost twenty interviews and usually there were more than just one young person interviewed at the same time. The interviewees were between 12 and 20 of age. The tapes were transcribed and then analyzed utilizing a content analysis. From this analysis four thematic categories were created by dividing the results of this study to their corresponding categories. The conclusion for this thesis was created by interpreting and linking the results to the academic research presented in this paper.</p> <p>The results of this study were categorized into four categories. These four categories were social dimension of the mall, which refers to that how the mall made it possible for the young to create a multifaceted social construction among them, the perception of self of the young, the mall as a part of the daily life of the young, and the perception of the mall by the young. The young came to the mall to meet each other and also to be seen by the others. They enjoyed the privacy granted by the mall, they doubted whether they were welcomed to the mall or not and some interviewees even felt that hanging out in the mall was a shameful activity. Hanging out in the mall appeared to be a habitual way of living their daily life and the mall was mainly seen in a positive way by the young. It was considered as a familiar and safe place to be. However, it was an interesting fact that the mall was not regarded to be a very important place for the young.</p> <p>In the conclusion it was presented that the interaction conducted and tensions faced in the mall by the young shaped their identities. Habits and places are also part of an individual's self. The mall on itself was a part of the life of the young and it also had a meaning as a form of using one's free time. This thesis was successful in creating a new understanding on the identities of the young and how the commercial premises affected the process of identity creation. It is possible to utilize the information created by this study in the youth work and also commercially.</p>		
Keywords		
identity, self, young, youthwork, content analysis, commercial premises, mall		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TUTKIELMAN TEOREETTINEN PERUSTA	7
2.1	Identiteetti, minuus ja diskurssi käsitteinä	7
2.1.1	Identiteetin rakentuminen	10
2.1.2	Muuttuva identiteetti	12
2.1.3	Ihmisen monta minuutta	13
2.1.4	Laajennetun minuuden näkökulma	15
3	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	18
3.1	Tutkimuskysymykset.....	18
3.2	Tutkimusmenetelmän ja aineistonkeruumenetelmän kuvaus	18
3.2.1	Haastattelutapa	18
3.2.2	Haastateltavat.....	20
3.2.3	Aineistonkeruun toteutus käytännössä	21
3.3	Aineiston analyysimenetelmän kuvaus	22
3.3.1	Analysointitapa ja sen perustelut	22
3.3.2	Analysoinnin toteutus	22
4	TUTKIMUKSEN TULOKSET	23
4.1	Kauppakeskuksen sosiaalinen ulottuvuus	25
4.2	Näkemyksistä	36
4.3	Kauppakeskus osana arkea ja elämää	42
4.4	Nuorten näkemys kauppakeskuksesta	53
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	61
5.1	Tulokset suhteessa akateemiseen kirjallisuuteen	61
5.2	Tutkimuksen luotettavuus ja mahdolliset tutkimukselliset puutteet	65
5.3	Jatkotutkimus- ja kehittämis ehdotukset	69
5.4	Yleistä pohdintaa tutkimuksen aihepiiristä	70

LÄHTEET.....	72
--------------	----

LIITE

Liite 1. Teemahaastattelurunko

1 JOHDANTO

Tässä laadullisessa tutkielmassa tutkitaan sitä, miten kauppakeskusympäristö osaltaan rakentaa nuorten minuutta ja identiteettiä. Tutkielmassa haastatellaan teemahaastatteluilla 12–20-vuotiaita nuoria, jotka viettävät aikaansa Joensuun suurimmassa kauppakeskuksessa, Isossa Myyssä. Haastatteluaineistot analysoidaan hyödyntäen sisällönanalyysia. Opinnäytetyön johtopäätökset luodaan siten, että tutkielman tulokset peilataan suhteessa tutkielmassa esiteltyyn akateemiseen kirjallisuuteen.

Nuoret viettävät aikaansa kauppakeskuksissa ja ilmiön suuruuden saattaa huomata vasta, kun asiaan oikeasti keskittyy – nuoria saattaa olla kymmeniittäin omissa oloissaan kauppakeskusten käytävillä viettämässä aikaansa. Nuoret ovat aina kokoontuneet ikäistensä seuraan mutta entisaikojen kokoontumispaikkoina toimineet torit ovat muuttuneet nykyaikaisiksi kauppakeskuksiksi (Lampela ym. 2016, 9). Ajoittain kauppakeskukset tuntuvat nuorten mielestä jopa turhankin tutuilta ympäristöiltä, jolloin nuoret saattavat vaihtelun vuoksi siirtyä toisaalle vastaaviin ympäristöihin, kuten vaikkapa lentokentälle, viettämään vapaa-aikaansa (Helsingin Sanomat 15.1.2018). Nuoret myös pohtivat oikeutustaan sille, onko heillä täysi oikeus viettää aikaansa kauppakeskuksissa (Tani 2011). Tähän aihepiiriin syvennyttään tässä työssä harvinaisemmasta näkökulmasta eli nuorten identiteetin rakentumisen kautta.

Tutkielman tilaaja on Nuorten Palvelu ry, joka on tutkinut esim. Nuorten Revii-reillä -hankkeen myötä nuorten vapaa-ajan viettämistä kauppakeskuksissa. Tämä opinnäytetyö tuottaa hieman erilaisesta näkökulmasta lisää tietoa kauppakeskuksen merkityksestä nuorille, keskittyen nuorten minuuden rakentumiseen kaupallisen tilan avulla.

Minuuden ja identiteetin rakentumista on tutkittu akateemisesti paljon mutta akateemisen kirjallisuuden pohjalta ei löytynyt tutkimusta, jossa minuuden rakentumista olisi tutkittu kaupallisiin tiloihin liittyen ylipäänsä, saatikka nuorten ikäluokkaan erityisesti keskittyen. Tämän takia on merkityksellistä pyrkiä täydentämään akateemista tutkimusta tästä näkökulmasta käsin ja tässä kontekstissa.

Aihe on sikäli ajankohtainen, että minuuden rakentumista on tutkittu kasvavissa määrin jo kauan (mm. Smith Maguire 2008) ja kaupallisilla toimijoilla sekä nuorisotoimijoilla on ainakin Suomessa ollut kasvavaa kiinnostusta huomioida kaupallisissa tiloissa aikaansa viettävä nuorisotoiminta. Tämä tutkielma pyrkii luomaan syvää ymmärrystä nuorten minuuden rakentumisesta ja siitä voi hyötyä sekä nuorisotyötä tekevät tahot että kaupalliset toimijat yhteisissä ja omissa erillisissä tavoitteissaan.

Aiheen tutkiminen on tärkeää myös siksi, että nuorten terve kasvu sekä myös mahdolliset ongelmat ovat usein vahvasti yhteydessä siihen, millainen identiteetti nuorelle rakentuu. Tämän tutkimuksen luomaa tietoa identiteetin rakentumisesta voi olla ainakin jossain määrin mahdollista hyödyntää nuorten terveen kasvun tukemisessa.

2 TUTKIELMAN TEOREETTINEN PERUSTA

2.1 Identiteetti, minuus ja diskurssi käsitteinä

Lehtinen ym. (2007, 14) käyttävät termiä minä tarkoittaen sillä yksilöä psykologisena kokonaisuutena. Heidän mukaansa minäkäsitys on yksilön käsitys itsestään. Minäkäsitys sisältää yksilöllä olevan näkemyksen omasta kehostaan, yksilön roolit ja sosiaaliset suhteet, ihanneminän sekä yksilön näkemykset kyvyistään ja muista psyykkisistä ominaisuuksistaan.

Psykologiassa ja sosiologiassa identiteettiä pidetään yksilön kokemuksena omasta yksilöllisyydestään tai ryhmään kuulumisesta kuten kansallisesta tai kulttuurisesta identiteetistä. Organisaatioihin identifioitumista voidaan käyttää esimerkkinä kytköksestä ryhmään, jossa identifioitumisella tarkoitetaan sitä voimakkuutta, jolla ryhmän jäsen määrittelee itsensä samoilla ominaisuuksilla kuin mitkä hän uskoo kuuluvan myös organisaatiolle. (Dutton ym. 1994.)

Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) taas määrittelevät minuuden olevan henkilön reflektiivinen käsitys itsestään ja identiteetti on vuorostaan henkilön itsensä ja muiden tekemisiksi määrittelyksi siitä ”kuka minä olen” tai ”keitä me olemme”. He mainitsevat, että identiteettiä ja minuutta on vaikea määritellä

yksiselitteisesti ja kirjoittavat, että monet tutkijat käyttävät termejä synonyymisesti. Lehtinen ym. (2007, 14) mainitsevat, että (minä)identiteetti viittaa niihin yksilön minäkäsityksen tekijöihin, jotka yksilö kokee minänsä olennaisimmiksi tekijöiksi.

Hall (1999, 21) esittelee kolme erilaista käsitystä identiteetistä. Ensimmäinen on valistuksen subjekti, joka tarkoittaa sitä, että ihmiset pysyivät yhtenäisinä yksilöinä läpi elämänsä. Näillä ihmisillä oli järki, tietoisuus ja toimintakyky, joiden "keskus" koostui sisäisestä ytimestä, joka oli yhtä kuin yksilön minuus. Tämä minän olemuksellinen keskus nähtiin yhtäläisenä identiteetin kanssa.

Hallin (1999, 21–22) mukaan sosiologinen subjektikäsitys vuorostaan näki subjektin sisäisen ytimen siten, ettei se ollut autonominen ja itseään kannatteleva vaan muodostui suhteessa "merkityksellisiin toisiin" jotka välittivät subjektille tämän asuttamien maailmojen arvot, merkitykset ja symbolit. Tätä näkemystä hän kutsuu interaktiiviseksi käsitykseksi minuudesta ja identiteetistä. Siinä identiteetti muodostuu yksilön minän ja ympäröivän yhteiskunnan välisessä vuorovaikutuksessa. Subjektilla nähtiin edelleen olevan sisäinen ydin tai olemus, joka on "tosi minä" mutta se ymmärrettiin muokkaantuvan jatkuvassa dialogissa "ulkopuolella sijaitsevien kulttuuristen maailmojen" ja niiden tarjoamien identiteettien kanssa. (Hall 1999, 21–22.)

Hall (1999, 23) mainitsee, että postmodernissa käsityksessä subjektista ajatellaan, ettei subjektilla ole kiinteää, olemuksellista tai pysyvää identiteettiä. Hän mainitsee, että identiteetistä tulee postmodernin näkemyksen myötä kuin "liikkuva juhla", joka muotoutuu ja muokkautuu jatkuvasti suhteessa niihin tapoihin, joilla yksilöitä representoidaan tai puhutellaan heitä ympäröivissä kulttuurisissa järjestelmissä. Identiteetti on täten historiallisesti eikä biologisesti määrittynyt. Hall (1999, 23) tarkentaa, että subjekti ottaa eri identiteettejä eri aikoina eivätkä nämä identiteetit ryhmitä yhtenäiseksi kokonaisuudeksi minkään eheän minän ympärille. Vaan ihmisen sisällä on ristiriitaisia ja eri suuntaan tempoilevia identiteettejä, minkä vuoksi yksilöiden identifikaatiot vaihtelevat jatkuvasti.

Psykologinen identiteetti on vahvasti linkittynyt käsitteisiin kuten minäkuva, itsetunto ja yksilöllisyys. Minäkuva on psyykinen malli itsestä. Kognitiivisen

psykologian mukaan, identiteetti rakentuu henkilön kyvykkyydestä itsereflektioon ja itsetietoisuuteen. (Leary & Tangney 2003, 26.) Sveningsson ja Alvesson (2003) kirjoittavat, että minuus ja identiteetti ovat osin päällekkäisiä käsitteitä. He mainitsevat itse-identiteetin (self-identity) tarkoittavan jotain syvempää, henkilökohtaisempaa ja vaikeammin tavoitettavissa olevaa verrattuna identiteettiin.

Sveningsson ja Alvesson (2003) kirjoittavat, että identiteetti on tietoinen prosessi, jossa haetaan vastausta kysymykseen ”Kuka minä olen?” Heidän mukaansa identiteetti on vahvemmin kielellisesti ja sosiaalisesti muodostuva termi verrattuna itse-identiteettiin. Sveningsson ja Alvesson (2003) mainitsevat itse-identiteetin olevan yksilön minuus, kuten hän itse sen reflektiivisesti ymmärtää ja painottavat sitä, että itse-identiteetti on ajassa ja paikassa tapahtuva jatkumo, jonka kokija itse tulkitsee reflektiivisesti. He korostavat myös sitä, että identiteetti ja minuus tukevat toinen toisiaan ja niillä tarkoitetaan itseymmärryksen eri tasoja.

Watson (2008) määrittelee sosiaalisen identiteetin olevan kulttuurisia, diskursiivisia tai institutionaalisia käsityksiä siitä kuka tai mikä yksilö voi olla, kun hän määrittelee itse-identiteetin olevan yksilön oma ymmärrys siitä kuka tai mikä hän on. Sveningsson ja Alvesson (2003) määrittelevät identiteetin ja itse-identiteetin olevan käsitteinä osin toisistaan eroavina mutta Watson (2008) ei taas jaottele näitä kahta, vaan hän käyttää termiä ”sosiaalinen identiteetti” yhtenevästi sen kanssa, miten Sveningsson ja Alvesson (2003) käyttävät termiä identiteetti. Watson (2008) määrittelee itse-identiteetin olevan ihmisen sisäinen ja henkilökohtainen rakenne, kun taas sosiaalinen identiteetti on ulkoinen ja diskursiivinen käsite. Hän myös mainitsee, että laajemmassa sosiaalisen konstruktionismin perinteessä identiteetti nähdään ”interaktionaalisena saavutuksena” tai ”minuutemme luomisena ja uudelleenluomisena diskursiivisesti”.

On myös hyvä määritellä mitä tarkoitetaan diskurssilla, sillä tässä tutkielmassa analysoitava aineisto koostuu nuorten puheesta eli diskursseista. Hall (1999, 98) mainitsee, että yleinen käsitys diskurssista on puheen tai kirjoituksen kokonaisuus. Hän painottaa sellaista näkemystä jonka mukaan diskurssi on ryhmä lausumia, jotka tarjoavat kielen sitä varten, että voitaisiin puhua tietynlaisesta jostakin aiheesta koskevasta tiedosta. Hän jatkaa, että jos yhdestä ai-

heesta esitetään lausumia jonkin erityisen diskurssin sisällä diskurssi mahdollistaa aiheen näkemisen jollakin tietyllä tavalla. Se myös rajoittaa muita tapoja joilla aihe voitaisiin esittää. Hall (1999, 99) mainitsee vielä, että diskurssissa on kyse tiedon tuottamisesta kielen välityksellä.

Hall (1999, 105) tekee yhteenvedon siitä, että diskurssit ovat puhetapoja, ajattelutapoja, tapoja esittää eli representoida jokin kohde tai aihe. Ne tuottavat merkityksellistä tietoa kohteestaan. Tämä tieto vaikuttaa sosiaalisiin käytäntöihin ja sillä on näin todellisia seurauksia ja vaikutuksia.

Tässä työssä identiteetti ymmärretään olevan ihmisten itsensä sekä muiden tekemiksi määrittelyiksi yksilöstä, kuten Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) identiteetin määrittelivät. Tutkielmassa ei myöskään tehdä merkittävää terminologista eroa minuuden ja identiteetin välille, kuten Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) mainitsivat, myös tässä työssä näitä termejä käytetään synonyymisesti.

2.1.1 Identiteetin rakentuminen

Identiteetin rakentuminen pohjautuu laajalti prosessiin nimeltä identiteettityö. Identiteettityöllä tarkoitetaan niiden henkilökohtaisten rakenteiden muodostumiseen, korjaamiseen, ylläpitoon, vahvistamiseen tai uudistamiseen, jotka muodostavat erillisen ja koherentin minuuskäsityksen. (Arnould & Price 1993; Sveningsson & Alvesson 2003; Watson 2008.) Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) mainitsevat, että identiteettityötä hyödynnetään nykyään aiempia vuosisatoja enemmän. Tämä johtuu heidän mukaansa siitä, että yhteiskunnat ovat muuttuneet pirstaleisemmiksi ja moninaisemmiksi ja yksilöt joutuvat pohtimaan aiempaa enemmän sitä keitä he ovat. He korostavat myös, että identiteettityö liittyy valinnan mahdollisuuksien lisääntymiseen elämäntavassa, opiskelussa, työnteossa ja kuluttamisessa. Ahuvia (2005) korostaa myös yksilön tekemien valintojen ja kuluttamisen tärkeyttä identiteetin kehittämisessä ja sen ylläpitämisessä.

Yksilö saattaa tehdä paljon identiteettityötä itsensä suhteen monimutkaisissa tai ristiriitaisissa tilanteissa, kun taas staattisissa ympäristöissä ja tilanteissa

identiteettityötä hyödynnetään pääasiassa kriisien tai muutosten aikana. Eri-tyiset tapahtumat, kohtaamiset, muutokset tai yllätykset kuten pitkäkestoiset ongelmat tai vaikeat ajanjaksot, johtavat usein identiteettityön hyödyntämiseen. Identiteettityön tekeminen johtaa usein siihen, että yksilö tulee tietoisemmaksi itse-identiteettinsä ja identiteettiensä laadusta. (Sveningsson & Alvesson 2003.) Identiteettityö on olennainen termi tämän työn kannalta, sillä identiteetin rakentuminen tapahtuu pitkälti identiteettityötä tekemällä ja kaupakeskusympäristö oletettavasti luo jännitteitä, jotka johtavat identiteettityön hyödyntämiseen.

Alvesson ja Willmott (2002) käsittävät identiteettityön olevan yksilön tietoinen prosessi, joka rakentuu ainakin jonkinasteisesta itsensä epäilemisestä ja avoimuudesta itseään kohtaan. Beech (2008) mainitsee identiteettityön tapahtuvan ensinnäkin sen kautta, että ihmiset määrittelevät itseään tai muut ihmiset määrittelevät heitä. Ja toiseksi identiteettityö tapahtuu hänen mukaansa siten, että mielikuvat ja representaatiot kuten fyysiset, symboliset, sanalliset ja käytökselliset aspektit saavat merkityksen ja tulevat siten osaksi yksilön identiteettiä.

Identiteettityö tapahtuu pitkälti sosiaalisissa ja diskursiivisissa ympäristöissä (Sveningsson & Alvesson 2003). Watson (2008) puolestaan korostaa sitä, että yksilöt ovat ainutlaatuisia sekä muuttuvia ja, että minuus rakentuu sosiaalisessa interaktiossa. Hän painottaa myös sitä, että yksilön identiteettiä pitäisi tarkastella ja tutkia sosiaalisissa ympäristöissä, koska ei ole hyötyä käsitellä identiteettiä eristyksessä, huomioimatta kontekstia jossa se rakentuu. Collinson (2003) vuorostaan korostaa ihmisen kykyä nähdä itsensä erillisenä ympäröivästä maailmasta ja sosiaalisista konteksteista. Tämän erillisyyden havaitsemisen myötä yksilön on mahdollista havainnoida menneitä tapahtumia ja tulevia mahdollisuuksia. Tämä mahdollistaa sen, että ihminen kykenee kuvittelemaan vaihtoehtoisia todellisuuksia sekä uudelleen rakentamaan ja muuttamaan maailmaa.

Koska ihmiset pystyvät näkemään itsensä erillisenä muusta ympäröivästä maailmasta, he kykenevät näkemään itsensä siten miten muut ihmiset voisivat heidät mahdollisesti nähdä ja ihmiset voivat myös tutkia sekä määrittää itseään vertaamalla itseään toisiin (Collinson 2003). Tämä henkilökohtainen ref-

lektio vuorovaikutuksellisissa sosiaalisissa ympäristöissä on myös Watsonin (2008) mainitsema asia. Hän kirjoittaa siitä, että ihmiset ymmärtävät itsensä paljolti sinä ihmisenä, jonka he näkevät kuvastuvan muiden ihmisten näkemysten kautta. Ihmiset pystyvät myös muuttamaan tätä kuvastusta ja vaikuttamaan siihen, miten muut ihmiset näkevät heidät.

On myös hyvä tutkia tämän tutkimuksen kohderyhmän takia nuorten identiteetin rakentumista erikseen. Himberg ym. (2000, 100) esittelevät Marcian kehittämää teoriaa nuorten identiteetin muodostumisesta. Marcia esittää teoriasaan, että nuoret etsivät erilaisia mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja liittyen sukupuolirooliin, ammatinvalintaan ja ideologiseen maailmankuvaan.

Identiteetin kehitysvaiheet ovat Marcian mukaan epäselvän identiteetin vaihe, jossa nuoret eivät ole vielä käyneet läpi etsintävaihetta eivätkä sitoutuneet mihinkään ratkaisuihin. Identiteetin etsintävaiheessa nuoret etsivät identiteettiä mutta eivät ole vielä sitoutuneet mihinkään ratkaisuun. Identiteetin lainaamisen kehitystasossa nuoret eivät ole käyneet läpi identiteetin etsintävaihetta mutta he ovat omaksuneet muualta saatuja roolimalleja ja tehneet tulevaisuuttaan koskevia päätöksiä niiden pohjalta ja sitoutuneet niihin. Identiteetin saavuttaneet ovat käyneet läpi etsintävaiheen ja sitoutuneet päätöksiinsä. (Himberg ym. 2000, 100–101.)

2.1.2 Muuttuva identiteetti

Sveningsson ja Alvesson (2003) mainitsevat, että identiteetti ei ole täysin muuttumaton ja se voi muuttua ympäristöstä tulevien paineiden takia. Toisaalta on hyvä huomata, että heidän mukaansa riippuu tutkijan tieteenfilosofisesta näkökulmasta, nähdäänkö identiteetti staattisena vai alati muuttuvana asiana. Watson (2008) yhtyy tähän ja mainitsee, että koska identiteetit kohtaavat monia jännitteitä ja ristiriitoja, tulisi identiteetti nähdä prosessina eikä staattisena aspektina. Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) mainitsevat, että nykyään tutkijat eivät pidä minuutta ja identiteettiä annettuna vaan yksilön pitää pohtia niitä tietoisesti ja ne on rakennettava identiteettityön keinoin.

Sveningsson ja Alvesson (2003) mainitsevat, että ympäröivän maailman muu-

tokset ja ristiriitaisuudet ovat tärkeitä siksi, että ne saavat ihmisessä aikaan reaktioita. Näitä reaktioita ovat esimerkiksi uteliaisuus sekä hermostuneisuus ja lisäksi ympäristön muutokset aiheuttavat ihmisissä sitä, että he aktiivisesti etsivät tapoja, joilla he voivat tutkia ja rakentaa identiteettiään. Arnould ja Price (1993) mainitsevat, että ihmiset rakentavat identiteettejensä yhteistoiminnallisesti hyödyntämällä muun muassa kaupallisten toimijoiden luomia materiaaleja luodakseen koherentin, joskin hajautuneen ja usein pirstaloituneen käsityksen itsestään.

Kondo (1990) mainitsee, että ihmisten identiteetit ovat avoimia, neuvoteltavissa olevia, muuttuvia ja tulkinnanvaraisia. Lisäksi hän mainitsee, etteivät minuudet ole missään vaiheessa täysin kiinteitä ja staattisia, koherenteja, saumattomia tai ehyitä. Collinson (2003) väittää, etteivät ihmiset miltei koskaan koe yhtenäistä käsitystä minuudestaan. Hänen väittämänsä pohjautuu aiempaan tutkimukseen siitä, että ihmisillä on samanaikaisesti erilaisia subjektiivisia näkemyksiä, identiteettejä ja sitoumuksia.

Hallin (1999, 22) mukaan nykyään sekä subjektit että sosiaaliset maailmat nähdään jatkuvassa liikkeessä olevina asioina. Hänen mukaansa käsitys subjektista, joka nähtiin aiemmin yhtenäisenä ja vakaana identiteettinä, on muuttumassa pirstaloituneeksi. Ihmisen identiteetti ei hänen mukaansa koostu yhdestä vaan monista identiteeteistä, jotka ovat joskus ristiriidassa keskenään tai jopa yhteen sopimattomia toisiinsa nähden.

Kondo (1990) on sitä mieltä, että yksilöt pitäisi nähdä monina minuuksina, joiden elämät rakentuvat ja määrittyvät ristiriitojen ja jännitteiden myötä. Sveningsson ja Alvesson (2003) mainitsevat siitä, että akateemisessa tutkimuksessa on vahvistumassa näkemys ihmisen näkemisestä siten, että yksilöllä on monta identiteettiä yhden sijaan. Tätä monen identiteetin omaamista samaan aikaan tarkastellaan laajemmin seuraavaksi.

2.1.3 Ihmisen monta minuutta

Moni tässä tutkielmassa mainittu tutkija on sitä mieltä, että ihmisellä on erilaisia identiteettejä samanaikaisesti. Collinson (2003) kirjoittaa siitä, että ihminen

voi rakentaa itselleen identiteetin miltei mistä tahansa. Hänen mukaansa yksilö pystyy muodostamaan samaan aikaan läsnä olevia identiteettejä erilaisista asioista kuten vartalosta, etnisestä taustasta, uskonnosta, omaisuudesta, perheestä, sukupuolesta, iästä, yhteiskuntaluokasta, työstä, kansallisuudesta, seksuaalisuudesta, kielestä, poliittisista uskomuksista, vaatteista jne. Osa näistä yksilön identiteeteistä voivat tukea toisiaan, kun taas toiset saman henkilön identiteeteistä voivat olla jännitteessä, keskenään ristiriidassa tai jopa toisiinsa yhteen sovittamattomia. Se, että yksilöllä on useita minuuksia ja identiteettejä samanaikaisesti, voi lisätä monitulkintaisuutta sekä epävarmuutta ihmisten elämässä. (Collinson, 2003.)

Näitä juuri mainittuja ristiriitoja ja jännitteitä ilmenee ajoittain vaikkapa työyhteisöissä, joissa ihmisten täytyy olla erilaisissa työrooleissa tai -minuuksissa. On mahdollista, että nämä työroolit ja -minuudet eroavat niistä, joita he ottavat toisilla elämän osa-alueilla ja ne voivat olla keskenään ristiriidassa. (Watson 2008.) Rautio ja Saastamoinen (2006, 171) mainitsevat, että länsimaaisessa minäkäsityksessä minuuksia nähdään kätkeytyneinä ihmisen sisään, ja todellisesta minuudesta näkyy vain heijastuksia käytöksen, roolien ja ulkoisen olemuksemme kautta. He korostavat, että ongelmia synnyttävä ristiriita voi rakentua myös siten, että ihmisen ulkoisen esiintymisen ja todellisen sisimmän välillä on eroavaisuutta.

Beech (2008) kirjoittaa siitä, että esimerkiksi yritysten esimiehet pyrkivät monissa tapauksissa ottamaan sellaisia työminuuksia, joiden myötä he mahdollisesti pääsevät haluamaansa asemaan yrityksessä tai saavuttavat mieleisensä statuksen työyhteisössä. Hänen mukaansa esimiehet yrittävät selviytyä pirstaleisessa ja ristiriitaisessa maailmassa muodostamalla niin sanottuja ankkuroiduiksi identiteettejä, kuten ”ekspertti” tai ”olen erilainen” saavuttaakseen vakaan jatkuvasti muuttuvassa maailmassa.

Markus ja Nurius (1986) mainitsevat ”mahdollisten minuuksien” kognitiivisen rakenteen. Mahdolliset minuudet ovat kaikki ne mahdolliset tulemat, joita ihminen voi nähdä omaavansa tulevaisuudessa. Heidän mukaansa yksilö voi esimerkiksi nähdä toiveensa, pelkonsa ja tavoitteensa itselleen relevantissa muodossa ja hän voi nähdä itsensä esimerkiksi joko akateemisena epäonnistujana tai onnistuneena yrittäjänä.

Beech (2008) kirjoittaa identiteettityöstä suhteessa aikaan ja esittää, että jokaisessa tilanteessa identiteettityöhön vaikuttaa aiemmin tapahtuneet vastaavanlaiset tilanteet ja sellaiset tilanteet, jotka eivät ole vielä edes tapahtuneet. Hänen mukaansa identiteetti voikin olla jäsentymätön sotku erilaisia identiteettiprojekteja, jotka ovat samaan aikaan osa yksilön minuutta mutta kuitenkin siitä erillisiä ja mahdollisesti jopa ristiriidassa minuuden kanssa. Beech (2008) mainitsee esimerkiksi, että ihminen voi pyrkiä muodostamaan erilaisia minuuskäsityksiä samanaikaisesti. Näitä minuuskäsityksiä voivat olla käsitykset itsestä esimerkiksi työntekijänä, ammattilaisena, vanhempana, naisena, urheilijana ja niin edelleen.

Smith Maguire (2008, 84) kirjoittaa tutkimuksessaan kauppakeskuksessa hengailevista nuorista, että nuoret saattavat hyödyntää kauppakeskusympäristöä identiteetinsä rakentamisessa. Nuoriin yhdistyy monia attribuutteja ja mahdollisia identiteettejä kauppakeskushengailun myötä ja näitä voidaan käyttää vastustamaan singulaarista identiteettiä. Smith Maguiren (2008, 84) mukaan kauppakeskusporukassa yksilö voi saada ikään kuin lepotauon omasta yksilöllisestä identiteetistään. Muita ihmisiä voidaan hyödyntää joko siihen, että yksilö haluaa kadota massaansa tai toisaalta yksilö voi käyttää ryhmää julistaakseen omaa identiteettiään ja läsnäoloaan.

2.1.4 Laajennetun minuuden näkökulma

Koska tässä tutkielmassa tutkitaan identiteetin ja minuuden rakentumista juuri tietynlaisen ympäristökontekstin avulla, on aiemmin mainittu Belkin (1988) työ on hyvä käsitellä seuraavaksi. Hän esittää, että ihminen kokee objekteja osaksi itseään ja siten ne ovat hänen hallinnassaan sekä rakentavat merkittävästi ihmisen minuutta. Tämä objektien kokeminen osaksi minuutta tapahtuu joko tietoisesti tai ihmisen itsensä huomaamatta. Laajennetulla minuudella tarkoitetaan hänen mukaansa siis sitä, että ihminen ei ainoastaan koostu siitä, mitä käsitetään ”minällä” vaan myös sillä, joka käsitetään olevan ”minun”.

Ihminen kokee ympäristönsä, itsensä hallussa olevat asiat tai itselle tutut asiat ja jopa oman kehonsa eri osat vaihtelevalla voimakkuudella osaksi itseään,

kuten Belk (1988) artikkelissansa esittää. Täten Belkin (1988) työ luo tämän tutkimuksen kannalta olennaisen yhteyden minuuden rakentumisen sekä ympäristön välille. Hänen mukaansa siis fyysiset ympäristöt kuten esimerkiksi kauppakeskus on sitä suuremmissa määrin vaikkapa nuoren ihmisen laajennuttua minuutta, mitä lähempänä paikka on, mitä tutumpi se on ja mitä paremmin se on yksilön hallinnassa.

Belkin (1988) mukaan ihmisen omaisuus ja muut hänen hallussa olevat asiat auttavat myös heijastamaan yksilön identiteettejä ja vahvistavat hänen näkemystä itsestään. Lisäksi ihmisen hallussa olevat asiat auttavat ihmistä oppimaan, määrittämään ja muistuttamaan itseään siitä, kuka hän on. Smith Maguire (2008, 49) mainitsee, että ihmiset valitsevat symboleita, joilla yksilö haluaa kuvastaa omaa identiteettiään.

Belk (1988) esittää, että eri objektit koetaan osaksi minuutta eri painoarvoilla. Esimerkiksi ruumiin osat koetaan vahvimmin osaksi minuutta, kun taas sisäiset toiminnot ja kognitiot koetaan kuuluvan hieman vähemmissä määrin minuuteen. Näiden jälkeen olennaisimmiksi osiksi minuutta koetaan Belkin (1988) mukaan henkilökohtaiset ominaisuudet kuten ikä tai elämäntilanne. Omaisuus ja ihmisen tuotokset kuten rannekello tai hiki ovat myös äskeisiä vähemmissä määrin koettu osaksi itseä, kun taas ideat, toiset ihmiset, lähellä olevat objektit ympäristössä ja kaukainen fyysinen ympäristö on koettu vähiten kuuluvan osaksi itseä.

Belkin (1988) mukaan objektien painoarvo ihmisen minuudelle määrittyy sen kautta, miten lähellä objekti on ihmistä ja lisäksi asiaan vaikuttaa se, mitä enemmän ihminen kontrolloi objektia tai on sen kontrolloima. Myös objektin ymmärtäminen sekä tunteminen ja siihen tottuminen ovat tapoja, joiden avulla minuus laajentuu. Belk (1988) esittää, että laajentumaton minuus ilmenee diskursseissa kuten "Minä olen väsynyt", kun taas laajennetun minuuden mukainen ilmaisu olisi "Kehoni on väsynyt."

On myös hyvä huomioida, että laajennettuun minuuteen kuuluu yksilön tason lisäksi myös perheen, ryhmän, alakulttuurin ja kansallisen identiteetin. Esimerkiksi vaatetus, korut tai puhutavat voivat Belkin (1988) mukaan korostaa yksilön ainutlaatuisuutta tai toisaalta kuulumista tiettyyn ryhmään. Belkin

(1998) mukaan iällä on vaikutusta siihen, miten voimakkaasti asiat koetaan osaksi minuutta. Hän mainitsee, että iän karttuessa materiaalistien objektien painoarvo vähenee, vaikka säilyykin melko korkealla tasolla koko elämän ajan.

Tämän tutkielman kannalta on mielenkiintoinen havainto se, että varhaisessa teini-iässä olevat nuoret pitävät nimeään, tavaroitaan ja sijaintiaan tärkeänä minuutensa kannalta, kun taas hieman vanhempana taidot ja luonteenpiirteet saavat suuremman merkityksen (Montemayor & Eisen 1977). Nuorilla korostuu niiden esineiden painoarvo osana minuutta, jotka kuvastavat taitoja, kuten urheiluvälineet tai soittimet, sekä sellaiset objektit, joita on helppo hallita tai manipuloida (Csikszentmihalyi & Rochberg-Halton 1981). Lisäksi, nuorilla korostuu tekemisen tärkeys itsensä määrittämisessä, kun taas aikuisilla ihmisillä painottuu tekemisen sijaan omistaminen. Omistamisen ja tekemisen lisäksi oleminen on osa laajennettua minuutta. Omistamalla jotain, ihminen on jotain. (Belk, 1988.)

Belk (1988) mainitsee myös, että ihmisen hallinnassa olevilla objekteilla on merkitystä ajan suhteen, koska objektit auttavat ihmistä ilmentämään itseään, muistuttavat kokemuksista, toisista ihmisistä ja osin edistävät ihmisen onnellisuutta. Siksi hänen mukaan objektit luovat kuvaa ihmisen menneisyydestä sekä määrittävät ihmistä ja antavat suuntaa ihmisen tulevaisuudelle. Belkin (1988) havainto siitä, että ihmiset kokevat kokemukset ja paikat tärkeämmiksi kuin monumentit, elokuvat tai ajanjaksot, on mielenkiintoinen tämän tutkielman kannalta.

Ahuvia (2005) mainitsee, että Belkin (1988) työn jälkeen on identiteetin tutkimus muuttunut siten, että minuus nähdään yhä useammin narratiivisesti rakentuneena ja että identiteetin rakentuminen on usein monimutkaista, ristiriitaista ja haastavaa. Ahuvia (2005) esittelee narratiivisen näkemyksen identiteetin rakentumisesta. Siinä yksilön attribuutit yhdistyvät ihmisen muistoihin ja muodostavat yhdessä tarinan, joka auttaa ihmistä ymmärtämään keitä he ovat. Samalla tarina luo identiteetin, joka on yhteydessä yksilön menneisyyteen, nykyhetkeen ja mahdollisiin tulevaisuuden näkymiin. Tarinasta käy lisäksi ilmi ihmisen sidokset toisiin ihmisiin riippuen heidän asemastaan tässä tarinassa.

Smith Maguire (2008, 49) kirjoittaa, että jos nuoret käyttävät paljon aikaa kauppakeskuksissa, on luonnollista, että shoppailu ja identiteetti ovat linkittyneet toisiinsa. Toisaalta hän muistuttaa, ettei identiteettiä voi kuitenkaan pelkistää rakentuvan vain ihmisen hallussa olevista objekteista.

3 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

3.1 Tutkimuskysymykset

Miten nuoret kuvaavat kaupallista tilaa osana minuutta ja minuuden rakentumista?

Kuinka nuoret rakentavat minuuttaan kauppakeskuksen avulla?

3.2 Tutkimusmenetelmän ja aineistonkeruumenetelmän kuvaus

Tämän tutkielman empiirinen osuus toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Aineisto kerättiin haastattelemalla kauppakeskus Isossa Myyssä aikaansa viettäviä nuoria. Haastattelu toteutettiin teemahaastatteluna. Haastattelunauhat translitteroitiin tekstiksi ja teksti analysoitiin sisällönanalyysilla.

3.2.1 Haastattelutapa

Tämän luvun 3.2.1 alussa on hieman teoreettista perustaa ja perusteluita aineistonkeruumenetelmän valinnalle. Haastattelu on sovelias keino tehdä tutkimuksen vaatima tiedon kerääminen, sillä Hirsjärven ja Hurmeen (2008, 11-12) mukaan haastattelun avulla pystytään saamaan kattavasti monenlaisia vastauksia ja se on joustava sekä hyvä keino materiaalien keräämiseen varsinkin vähän tutkituista aihepiireistä.

Haastattelun avulla pystytään myös uppoamaan syvälle käsiteltävään teemaan ja keräämään laajalti aineistoa, mitä olisi mahdollisesti vaikea saada esiin esimerkiksi kirjoittamalla vastattavien kyselyiden avulla. Haastattelun kautta oli mahdollista saada mahdollisimman rikasta dataa laadullisen tutki-

muksen perustaksi ja hedelmällisen jatkoanalysoinnin mahdollistamiseksi. Lisäksi, haastattelutilanne mahdollistaa sen, että vaikeasti ymmärrettävät teemat ja kysymykset eivät aiheuta vastaamatta jättämistä ja sitä kautta tulosten polarisoitumista vaan haastatteliija pystyy selittämään hankalat asiat selvemmin, jos nuori ei ymmärrä kysymystä heti aluksi.

Tutkimuksen aineistonkeruu toteutettiin tarkemmin määritellen teemahaastatteluna. Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka (2006b) mainitsevat, että teemahaastattelussa pyritään käymään ennalta määritellyt teemat läpi ilman tarkasti määriteltäviä kysymyksiä. He mainitsevat, että teemahaastattelu sopii esimerkiksi silloin, kun halutaan tietoa vähemmän tunnetuista ilmiöistä ja asioista.

Teemahaastattelun hengessä joidenkin haasteltavien kanssa puhuttiin kattavasti joistakin teemoista, kun taas toiset haastattelut saattoivat olla melko suppeita. Haastattelussa käsitellyt teemat olivat löyhästi määritellen kauppakeskuksessa käytetty aika ja siellä tehtävät asiat sekä kauppakeskuksen merkitys nuorelle ja nuoren identiteetille. Ensinnäkin käytiin läpi se, kuinka paljon nuoret käyttävät aikaa kauppakeskuksessa ja mitä he siellä tekevät, miksi ja kenen kanssa. Lisäksi pohdittiin kauppakeskukseen liittyviä kokemuksia, suhdetta kauppakeskukseen, kauppakeskusta osana elämää, miten he näkevät kauppakeskuksessa viettämänsä ajan aikuisina ja sitä, identifioituuko nuori ”kauppakeskuslaiseksi.” Teemahaastattelun runko on nähtävissä liitteessä 1.

Tukikysymykset määrittivät haastattelua jonkin verran, eli sikäli viitteitä oli myös strukturoidumpaan haastattelutapaan, eli täysin ns. ”puhdas” teemahaastattelu ei haastattelutapani ollut. Vaikka Saaranen-Kauppinen ja Puusniekka (2006a) mainitsevat, että avoin haastattelutapa sopisi erityisesti mm. kielellisesti orientoituneisiin tutkimuksiin, toteutettiin haastattelut mm. haastattelijan kokemattomuuden takia teemahaastatteluna. Avoin haastattelu olisi ollut käytännössä vaikea toteuttaa sikäli, että keskustelu olisi saattanut ilman apukysymyksiä tai läpikäytäviä teemoja ehtyä nopeastikin.

Teemahaastattelussa on kuitenkin se ongelma verrattuna avoimeen haastatteluun, että ennalta määritellyt teemat ja apukysymykset saattoivat ohjata keskustelua systemaattisesti tietyille raiteille ja sitä kautta muodostaa nuorten

vastauksista keskenään samantyyppisiä. Tutkijan ja haastattelutavan vaikutusta tutkimuksen tuloksiin käsitellään kattavammin luvussa 5.

Käytännössä haastateltaessa pyrittiin suosimaan kysymyssanoilla alkavia eli niin sanottuja avoimia kysymyksiä, jotta vastauksiksi saataisiin laajempia vastauksia kuin pelkkiä ”kyllä” tai ”ei” vastauksia. Tähän pyrittiin, koska laajemmat ja monisanaiset vastaukset ovat analyysin kannalta hedelmällisempiä. Tämä kysymysten optimaalinen muotoilu ei kuitenkaan aina toteutunut haastattelutilanteissa.

3.2.2 Haastateltavat

Haastateltaviksi pyrittiin tilaajatahon toiveesta ja tutkielman rajaamiseksi valitsemaan noin 12–18-vuotiaita nuoria, joilla oli ainakin jonkin verran kokemusta kauppakeskuksessa oleskelusta. Haastatellut nuoret olivat 12 ikävuodesta noin kahteenkymmeneen ikävuoteen.

Tässä tutkielmassa oli se tutkimuseettinen puute, että alle 15-vuotiaiden nuorten haastattelemiselle olisi pitänyt kysyä lupaa vanhemmilta. Tutkielman toteuttajalla ei ollut tästä asiasta tietoa, joten tutkimukseen pääsi mukaan kaksi alle 15-vuotiaiden nuorten haastattelua. Valtaosa haastatelluista nuorista olivat kuitenkin vähintään 15-vuotiaita eli tämän tutkimuksen mittakaavassa tapahtunut virhe ei ollut kovin merkittävä.

Haastateltavat olivat kaikki viettämässä aikaa Iso Myy -kauppakeskuksen tiloissa. Haastateltavat olivat paikoillaan kauppakeskuksen käytävillä eivätkä kävelemässä ennen haastattelun alkamista. Nuoret olivat oletettavasti siis jo lähtökohtaisesti todennäköisemmin heitä, jotka viettävät aikaansa yleisestikin oleskelemalla kauppakeskuksessa vailla erityistä aktiviteettia, kuten shoppailua tai asioiden hoitamista. Saaranen-Kauppinen ja Puusniikka (2006b) mainitsevat, että teemahaastattelussa tulisi valita haastateltaviksi sellaisia ihmisiä, joilta oletettavasti saadaan parhaiten aineistoa tutkittavasta aiheesta. Pyrin siis valitsemaan ja haastattelemaan laajemmin näitä nuoria, joilla olisi eniten tietoa ja kokemusta vapaa-ajan vietosta kaupallisissa tiloissa.

Haastateltavat olivat useimmin toisten nuorten kanssa haastattelutilanteessa. Yksittäisiä haastateltavia ei ollut kuin kaksi, jotka olivat molemmat harvemmin kauppakeskuksessa aikaansa viettäviä henkilöitä. Monissa tilanteissa, joissa oli joko ryhmä nuoria tai kaksi nuorta, saattoivat jotkut nuoret olla hiljaa tai täysin kieltäytyä haastattelusta, jolloin muut nuoret olivat äänessä.

3.2.3 Aineistonkeruun toteutus käytännössä

Haastattelut toteutettiin Joensuussa 5. ja 7. joulukuuta 2017 kauppakeskus Ison Myyn tiloissa. Haastattelunauhoja kertyi hieman yli kaksi tuntia ja tekstiksi kirjoitettuna haastatteluista oli 69 sivua. Haastatteluista oli yhteensä miltei 20 kappaletta. Haastattelut nauhoitettiin älypuhelimien nauhurilla. Haastattelunauhoitusten pituus vaihteli noin kolmesta minuutista kymmeneen minuuttiin. Käytännössä jotkut haastattelut olivat siis toisia pidempiä mutta rajusti aiheen ohi puhuttaessa pidettiin nauhuria välillä pois päältä.

Haastateltavilta kysyttiin suostumus osallistumiseen ja haastattelun nauhoittamiseen. Samalla mainittiin, ettei haastateltujen nimiä kerätä ja haastattelunauhat tuhotaan tutkimuksen valmistuttua sekä se, että nauhoja käytetään vain muistiinpanovälineenä. Haastattelussa pitäydettiin pääasiassa teema-haastattelun kysymysten viitoittamalla tiellä mutta vapaasti lähdettiin keskustelemaan näistä haastattelukysymyksistä laajemminkin ja välillä keskustelu meni sivuraiteille.

Haastattelu toteutettiin muutamaa otteeseen nopeammalla aikataululla, jos nuorella oli esimerkiksi bussi lähdössä piakkoin. Muutama haastattelu toteutettiin hieman karsittuna versiona myös siitä syystä, ettei nuorella ollut juuri yhtään kokemusta kauppakeskuksessa oleskelusta eikä näistä haastatteluista saaduista, pääasiassa yksisanaisista, vastauksista ollut juurikaan iloa kieltä hyödyntävän analyysitavan aineistoina. Haastatteluissa keskityttiin keskustelemaan juurikin Isosta Myystä ja muista kaupallisista tiloista keskusteltiin lähinnä, jos nuori oli joltain toiselta paikkakunnalta, eikä hän ollut viettänyt paljoa aikaa Isossa Myyssä.

3.3 Aineiston analyysimenetelmän kuvaus

3.3.1 Analysointitapa ja sen perustelut

Haastattelunauhat kirjoitettiin sanatarkasti tekstiksi ja näin luodut tekstit analysoitiin hyödyntäen sisällönanalyysia. Sisällönanalyysi on Siliuksen (2005) mukaan tieteellinen metodi, joka pyrkii päätelmiin erityisesti verbaalisesta, symbolisesta tai kommunikatiivisesta datasta. Sisällönanalyysissä etsitään hänen mukaansa tekstin merkityksiä eli tämän tutkielman tapauksessa etsittiin tekstistä kauppakeskuksen merkitystä nuorten minuuden rakentumiselle.

Silius (2005) mainitsee, että sisällönanalyysistä voidaan erottaa kaksi erilaista analyysitapaa. Ne ovat sisällön analyysi ja sisällön erittely. Sisällön erittelyssä on hänen mukaansa kyse siitä, että dokumenttien sisältöä analysoidaan kvantitatiivisesti, kun taas sisällönanalyysillä tarkoitetaan pyrkimystä kuvata dokumenttien sisältöä sanallisesti. Tässä tutkielmassa keskityttiin ensisijaisesti sisällönanalyysiin.

Tuomi ja Sarajärvi (2002, 105) mainitsevat, että sisällönanalyysissä aineistoa tutkitaan eritellen, yhtäläisyyksiä ja eroja etsien ja tiivistäen. Sisällönanalyysillä pyritään heidän mukaansa luomaan tutkimuskohteesta ytimekäs kuvaus, joka yhdistää tulokset ilmiön laajempaan kontekstiin ja toisiin saman alan tutkimuksiin.

Sisällönanalyysi valittiin tutkimuksen analysointikeinoksi siksi, että sen avulla voidaan saada syvempää ymmärrystä nuorten identiteetin rakentumisesta kaupallisissa ympäristöissä. Ihmisen minuuden rakentuminen on monimutkainen prosessi erityisesti, kun huomioidaan identiteetin ja minuuden rakentuminen tietyn ympäristökontekstin kautta, joten sisällönanalyysillä pystytään oletettavasti tavoittamaan kattavammin implisiittistä tietoa ja löytämään uusia merkityksiä tutkimuksen tavoitteiden saavuttamista varten.

3.3.2 Analysoinnin toteutus

Haastatteluaineistojen analysoinnissa yritettiin löytää toistuvia teemoja, ja kielellisiä merkityksiä, joihin perehtyminen olisi mahdollisesti hedelmällistä tutki-

muskysymysten kannalta. Analyysissä huomio kohdentui siis siihen, miten nuoret subjektiivisesti kuvailivat kaupallista tilaa ja heidän suhdettaan siihen. Analyysissä keskityttiin myös siihen, miten kaupallinen tila voidaan kokea osana minuutta ja millaisia merkityksiä sanojen ja sanavalintojen takana voi todellisuudessa olla.

Siliuksen (2005) mukaan sisällönanalyysissä tulee päättää ennen analyysin aloittamista, tutkitaanko ilmisisältö vai myös piilossa olevat viestit. Tässä työssä tutkittiin myös jossain määrin tällaisia piiloviestejä eli merkityksiä, joita rivien välistä pystyi pääättelemään.

Aaltola ja Valli (2001, 110) mainitsevat, että teemoittaminen tarkoittaa sitä, että aineisto pelkistetään vain olennaisimpiin asioihin ja samalla pyritään löytämään tekstin merkityksenantojen ydin. Haastattelunauhoista tehdyt translitteroinnit luettiin läpi monta kertaa ja merkityksiltään yhtenevät löydökset yhdistettiin teemoiksi hyödyntäen tietokoneen tekstinkäsittelyohjelmia. Analysoitavaksi valittiin tutkimuksen kannalta mielenkiintoisia otteita haastatteluista.

Silius (2005) esittää, että aineistolähtöiseen sisällönanalyysiin kuuluu kolme eri vaihetta. Ne ovat aineiston pelkistäminen, klusterointi ja abstrahointi. Tässä tutkielmassa pelkistettiin aineistoa tiivistämällä analysoitavaa materiaalia ja klusterointiin eli ryhmiteltiin aineisto yhteneväisyyksien perusteella ja yhdistettiin samantyyppiset löydökset luokiksi. Abstrahointia eli tutkimuksen kannalta olennaisen tiedon erottamista toteutettiin siten, että analysoiduista aineistoista saaduista löydöksistä erotettiin olennaisimmat tiedot eli identiteetin rakentumiseen liittyvät aineistot.

4 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Tässä luvussa esittelen katkelmia haastattelunauhoista, joissa on tutkimuskysymysten näkökulmasta mielenkiintoisia ilmaisuja ja toistuvia teemoja. Tulokset ovat pyritty ryhmittelemään niiden teemojen ympärille, mitkä aineistoista analyysin perusteella nousivat esiin. Pääteemoiksi aineistojen analysoinnin perusteella tulivat kauppakeskuksen sosiaalinen ulottuvuus, nuoren näkemys itsestä, kauppakeskus osana arkea ja elämää sekä nuorten näkemys kauppa-

keskuksesta. Pääteemat ovat siis yläkäsitteitä ja luokkia, joihin analysoiduista haastatteluteksteistä ilmenneet löydökset sopivat.

Nämä pääteemat ovat olennaisia seikkoja tutkimuskysymysten kannalta. Tutkielmassa pyrittiin siis vastaamaan siihen, miten nuoret kuvaavat kaupallista tilaa osana minuutta ja minuuden rakentumista sekä tutkia sitä, kuinka nuoret rakentavat minuuttaan kauppakeskuksen avulla. Teemoja syvennettiin esittämällä miten teema on rakentunut ja mistä se koostuu. Teemat koostuvat siis analysoiduista haastatteluaineistoista. Jokaisen teeman alussa esiteltiin teemaan liittyvät löydökset yleisesti ja sen, miten kyseenomainen teema linkittyi tutkimuksen tavoitteisiin, eli nuorten minuuden ja identiteetin rakentumiseen kauppakeskusympäristössä. Kattavammin tutkielman tulokset linkitettiin tutkimuskysymyksiin ja tutkielmassa hyödynnettyyn akateemiseen kirjallisuuteen luvussa 5.1.

Luonnollisesti moni sitaatti sopisi useammankin pääteeman alle mutta ne pyrittiin kategorisoimaan siihen teemaan, johon ne sopivat parhaiten. Jokainen sitaatti on analysoitu erikseen eikä samantyyppisiä katkelmia eri haastatteluista ole yhdistetty ja analysoitu kerralla. Tutkielmassa esitettiin kattavasti haastatteluaineistoja, jotta tutkielman luotettavuutta voidaan hyvin arvioida. Lisäksi yksittäisissäkin havainnoissa on laadullisen tutkimuksen kannalta mielenkiintoisia merkityseroja sekä havaintoja ja koin, että tutkimustuloksia liikaa tiivistettäessä saattaisi mahdollisesti kadota tutkimuksellisesti arvokkaita havaintoja.

Jokaisessa katkelmassa on ensin lainausmerkeillä ja kursiivilla merkattu alku-peräinen haastattelunauhoite ja sen jälkeen on tutkijan tekemä analyysi tästä kyseisestä tekstistä. Eri sitaatit analyyseineen ovat erotettu toisistaan kahdella tyhjällä rivillä lukemisen helpottamiseksi. Tutkijan puheenvuorot ovat keskustelusihteissa merkattu "AK" ja "Nuori" viittaa nuoren puheenvuoroon. Ensimmäisenä teemana esittelin sen miten sosiaalisesti rakentunut paikka kauppakeskus oli useimmille kauppakeskuksessa aikaansa viettäville nuorille.

4.1 Kauppakeskuksen sosiaalinen ulottuvuus

Haastattelujen ja niiden analysoinnin perusteella kauppakeskus peilautui nuorille todella aktiivisena sosiaalisen kanssakäymisen ympäristönä. Kauppakeskusta voisi kutsua näkymispaikkana ja näkemispaikkana, eli nuori saattoi mennä paikan päälle sekä näkymään muille nuorille että näkemään muita nuoria. Aineistoista ilmeni myös se, että nuorille oli tärkeää se, että he saivat olla rauhassa omassa porukassa ja nauttia siitä yksityisyydestä, jonka tuollainen puolijulkinen paikka heille suo.

Tutkimuskysymyksiin tämä teema vastasi siten, että identiteetti rakentuu merkittävässä määrin diskursiivisesti ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa ja myös muiden ihmisten määrittellessä yksilöä. Lisäksi identiteettityötä eli oman identiteetin kirkastumista työestetään rauhallisia ympäristöjä enemmän muuttuvissa, haastavissa ja jännitteisissä tilanteissa ja ympäristöissä, kuten vaikkapa kauppakeskuksessa muiden nuorten kanssa käydyssä vuorovaikutuksessa. Kauppakeskus ympäristönä siis osaltaan mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä, joka vuorostaan vaikuttaa nuorten identiteetin rakentumiseen.

AK: *"Se toi, sit oikeestaan vika kysymys ni tota, miten tää paikka kuuluu teidän elämään?"*

Nuori: *"No just voi nähdä kavereita, ei tääl oikkee muuta. niin. shoppailupaikka."*

Kavereiden tuoma sosiaalinen ulottuvuus tuo olennaista merkitystä kauppakeskukselle, muuten nuori näkee kauppakeskuksen melko vähäisessä määrin tärkeänä itselleen.

AK: *"miten teil tulee sitä niin paljon sitä aikaa kertyy tässä"*

Nuori: *"noo, eri kavereita, paljon kavereita näkee täällä ja sitten niiden kanssa juttelee tääl ja kahveella ja tälleen. eikä kotona jaksa olla niin mielummin täällä. liikkeessä. hyötyliikuntaa tääl niinku kävellee [nauraa]"*

Nuori kokee paikan monitahoisten sosiaalisten suhteiden takia mielekkääksi, kommentissa korostuu myös ikään kuin se, että kauppakeskuksessa ollaan ”liikkeessä” eli nuori oletettavasti kokee itsensä aktiivisemmaksi ollessaan kaupallisessa tilassa verrattuna esimerkiksi kotioloihinsa.

AK: *”niin niin, se tota. oks teil niinku kenen kaa te sitten niinku yleensä vietätte aikaanne*

Nuori: *”kavereitten. kavereitten kanssa.*

AK: *”oks teil jotenki just niinku tietty porukka mikä yleensä sitten tota*

Nuori: *”no vähä niinku joo. välillä vaihtelee. kyllä”*

Tässäkin sitaatissa korostuvat monitahoiset sosiaaliset suhteet. Yleensä nuoret ovat omassa tutussa ryhmässään, kun taas välillä nuoren seura vaihtelee.

AK: *”minkäslaisia hyviä kokemuksia teillä on sitten täältä*

Nuori: *”tutustunu uusiin ihmisiin ja sit niin sitä kautta saanu uusia kavereita, ja tullu sitä kautta niinku hyviä ystäviä ja niitten kaa pystyy viettää aikaa niinku muuallaki ku täällä ja tälleen”*

Sitaatissa on nähtävissä vahva viittaus sosiaalisten rakenteiden merkityksestä nuoren elämässä. Nuorelle on oletettavasti jotenkin arvokkaampaa, jos kavereiden kanssa voi viettää aikaa muuallakin kuin kauppakeskuksessa. Eli ovatko paremmat kaverit niitä, joita nähdään muuallakin ja kauppakeskus sosiaalisena areenana sellainen, jossa ihmissuhteita ylläpidetään ja josta ammenetaan myös niitä ”parempia tyyppejä” tosi ystäviksi toisiin konteksteihin?

AK: *”jooh, se tota, oliks siel just se tietty porukka joka keräänty sitten,*

Nuori: *”pikkuhiljaa se sama porukka siihen kassaantu ja sitten siihen tuli niiden kavereita ja sittenhä sitä kautta tutustu niiden kavereihin.*

AK: *”näittekste niitä sitten jossain muualla*

Nuori: "eeeeei.

AK: *"et pelkästään täällä*

Nuori: *"niin, [naurahtaa] surullinen paikka. tosisssaaan! "*

Yllä on mielenkiintoinen kommentti täysi-ikäistyneiden vanhojen kauppakeskushengaajien suusta. Tässäkin sitaatissa korostuu se kommentti, joka toistui lähes jokaisessa haastattelussa, eli se, että kavereiden kanssa tapahtuva sosialisointi oli tärkeässä osassa kauppakeskusoleskelua. Mielenkiintoista oli lisäksi se, että nuoret näkivät aiemmin tapahtuneen hengauksen kovin säälitävänä asiana. Kommentti implikoi ikään kuin sitä, että nuori mahdollisesti näki kauppakeskuksen sosiaalisen kuvion huonompana tai nolompana kuin muissa konteksteissa tapahtuvan sosiaalisen kanssakäymisen.

AK: *"et se niinku olik siin käyttäytykö muutki sitte huonosti*

Nuori: *"joo, kyllä. ja sit ehkä vähä semmonen seurasta pois hakeutuminen vaikutti aika paljo siihen sitte, et aika paljon niinku semmossii—miten sen sanois, huonoo elämää viettävät teinit oli täällä, että semmoset jotka joi tosi paljon ja*

AK: *"joo, joo, mikä siin sit oli et käyttäyty huonosti, oliko siinä näyttämistä vai?*

Nuori: *"ryhmäpaine, no varmaa ku yks ryhmästä teki jottain ja sit kaikki vaan naureskeli asialle ja oli pakko sitten ittenki tehdä mukana. poika: "no niinku täällä tapasi kavereitten kanssa ja sitten, se joo, ei mitää oikeestaan. [naurahtaa] "*

Oheinen kommentti selittää osin tuota aiempaa kommenttia samasta haastattelusta. Nuori koki mahdollisesti jopa kärjistetysti ja yleistäen kauppakeskusnuoret nimenomaan huonossa asemassa oleviksi. Sitaatin lopun kommentissa korostuu eräänlainen lauma-ajattelu, joka oletettavasti kuului ikään kuin juuri tähän kauppakeskusporukan toimintaan.

AK: *"se tota, mitä te sit yleensä teette täällä.*

Nuori: *"siis etitään kavereita, ollaan kavereiden kanssa, käyään syömässä tai välillä shoppailemassa. lähinnä istutaan ja vaihdetaan kuulumisia."*

Tässä sitaatissa ei nyt mielestäni ollut muuta erityisen kiinnostavaa kuin maininta kavereiden etsimisestä. Kauppakeskukseen mennään ajoittain nimenomaan sillä mielellä, että tästä kerääntymis- tai tapaamispaikasta helposti löytyy kavereita, jotka eivät välttämättä ole niin läheisiä, että heitä etukäteen kysyisi paikalle. Vaan kauppakeskus voi mahdollistaa laajemman ja löyhemmän yhteisön verrattuna esim. tiiviimpään kaveriporukkaan.

AK: *"se tota. miks te just täällä sitten sosialisoitte"*

Nuori: *"siis täällä on muutki ihmiset on muutki ihmiset käy täällä ja tääl o sisällä on lämmin ja on istumapaikkoja ja hyvää kahvia. kahvilat on tuossa ja kaikki on tässä lähellä ja helppo tulla ja pääsee —[en saa selvää,] ja sitten sentrumi on niin pieni ettei siellä pysty olee omissa porukoissaan ja täällä pystyy niinku vähä ryhmittäytyä et kenen kanssa haluaa olla."*

AK: *"et ku sanoit et on paljon ihmisiä ni tarkotatsä et teidän ikästä porukkaa vai noita mummoja tuolla?"*

Nuori: *"siis, meijä ikäsiä justiinsa. ja vähä nuorempaa ja vähä vanhempaa."*

AK: *"semmonen kokoontumispaikka sitten?"*

Nuori: *"kyllä"*

Sitaatissa on mielenkiintoinen tuo ryhmittymisnäkökulma, isossa kauppakeskuksessa on niin paljon tilaa, että nuori voi valita vaivattomasti kenen kanssa hän on ja hän voi lisäksi oletettavasti hankkia sopivalla sijoittumisellaan omalle ryhmälleen yksityisyyttä. Kuten ihmisille ylipäänsä myös nuorille on tärkeää, että he voivat viettää aikaa itselleen mielekkäässä seurassa. Nuorillehan tämä voi olla vaikeampaa, koska heillä ei ole pääsyä kaikkiin paikkoihin missä aikuiset toisiaan näkevät, esimerkiksi omassa määräysvallassa oleviin koteihin tai baareihin. Nuoren käyttämän ilmaisun voi tulkita molemmista näkökulmista eli siten, että suuremmassa kauppakeskuksessa voi helpommin valita, kenen kanssa haluaa olla mutta keiden kanssa ei myöskään halua olla.

AK: *"ni oottekste sit yleensä just tässä sinetin eessä tai tuolla putkessa vai?"*

Nuori: *"tässä sinetin eessä, putkessa tai sitten istuttaan tuolla penkeillä tuolla välissä tai. lähinnä yläkerrassa."*

AK: *"joo, oks nuoret yleensät tääl yläkerrassa pääasiassa"*

Nuori: *"no aika."*

Mielenkiintoista sitaatissa oli se, että nuorilla olivat tietyt omat paikat, joihin oli tapana kerääntyä. Kauppakeskuksessa jota voisi nimittää kerääntymispaikaksi, oli vielä pienempiä kerääntymispaikkoja. Sikälihan tämä on täysin loogista, että tietyistä paikoista tulee juurikin nuorten mielestä heidän omia paikkojansa tottumuksen kautta.

AK: *"et se tota, mitä sitten täällä teette?"*

Nuori: *"no ollaan porukassa. jutellaan kaikkien kanssa."*

Yllä olevassa sitaatissa korostuu se, että yhteenkuuluvuus sekä avoin sosiaalinen kanssakäyminen ovat tärkeitä asioita nuorille. Tässä sitaatissa ilmenee todella ytimekkäästi se, mitä nuorten kauppakeskusoleilu paljolti on.

AK: *"joo, sama. tota, mitä te sitten täällä yleensä teette"*

Nuori: *"tehdään, aa. no siis ainakin, chillataan, puhutaan. jutellaan, mitäs muuta. niin. no vaikka— [mieltii], en tiedä. joskus käydään tossa ravintolassa syömässä pitsaa. iha mitä vaan."*

AK: *"ootteko tutustunu uusiin tyyppeihin täällä?"*

Nuori: *"ollaan, ollaan, joka päivä uusiia ihmisiä. aina. kaverin kautta tutustuu aina uusiin ihmisiin. niin niin. saa. tutustua helposti silleen silleen."*

Maahanmuuttajapoika kertoo oleilustaan kauppakeskuksessa. Kielellisesti mielenkiintoinen ilmaisu on tuo, että **aina** tapahtuu kivoja uusia sosiaalisia kohtaamisia. Aika vahvaa ilmaisua selittää se, että nuorelle kokemus ja ympäristö, jossa tulee paljon ja helposti uusia sosiaalisia kontakteja, voi olla todella

avartava kokemus.

AK: *"miks tää on hyvä paikka sitten siihen kavereitten näkemiseen?"*

Nuori: *"noo. en tiiä. siis. en osaa sanoa mut siis. oooooooo. em on. ei mä nää tässä mitään vikaa. olla. silleen mitään pahaa, mitään huonoo. jos mun kaveri on täällä niin kaikki sujuu hyvin. ei huomaa mitään."*

Vaikuttaa siltä, että aivan kaikki asiat sujuvat hyvin, kun nuoren kaveri on myös paikalla. Tämä korostaa miten tärkeää nuorelle oli se, että hänellä on toinen nuori kaverina ja seurana.

AK: *"jooh, se toi, mitä te sitten yleensä teette täällä?"*

Nuori: *"no ihan istuttaa ja hengaillaan,*

AK: *"jooh, no mitä muuta*

Nuori: *"no ollaan kavereitten kanssa ja [naurahtaa], perus.*

AK: *"jooh, oottekste tutustunu uusiin tyyppeihin täällä,*

Nuori: *"jooh.*

AK: *"miks te just täällä sitten tapaatte?"*

Nuori: *"no tää on semmonen et kaikki on täällä, sit tääl ollaan vaan"*

Nuori mainitsi, että kaikki muut nuoret olivat ns. täällä. Implikoiko tämä jopa sitä, että jos nuori ei ole kauppakeskuksessa, hän ei ole niin niin arvostettu muiden nuorten näkökulmasta? Kommenteilla, että täällä ollaan vaan ja, että kavereiden kanssa oleminen on kuin ns. perustila, rakentuu mielikuvaa stereotyyppisestä nuoruudesta, jossa vietetään aikaa tekemättä sen kummempia aktiviteettejä ja oleskellaan muiden nuorten seurassa. Tämä osaltaan kuvastaa sitä, millaiset asiat nuori kokee normaaleiksi itselleen.

AK: *"niin. niin. se tota, minkälaisii niinku hyvii kokemuksii teil o täältä kauppa-keskus.ajoilta.*

Nuori: *"öööööööh. noo. ööö. siis. ööö. en tiiä. kyl tää o vaan hauskaa ja nautitaan nautitaan. nautitaan kaikkea. yhdessä. ja oppii suomen kieli"*

Sitaatissa korostuu eritoten se, että nimenomaan yhdessä muiden kanssa nuori nauttii elämästä ja olemassa olemisesta.

AK: *"aijaa, oks tääl jotkut semmosia just julkkiksia, [Puhe oli aiemmin siitä, että minun tulisi haastatella "Jokruna" tunnettu vakiokävijä.]*

Nuori: *"joo saattaa olla. [naurahtaa]. semmosii ne niinku on, et kaikki ne tuntee. ni tää o tää oikee! [Jokru tulee paikalle]"*

Nuoren identiteetti rakentuu myös osittain siten, että kauppakeskuksessa nuorilla oli rooleja, jotka olivat mahdollisesti jossain määrin olemassa myös muissa konteksteissa. Oletettavasti kauppakeskuksessa voi olla myös jonkinlaista hierarkkista arvojärjestystä nuorten välillä ja jotkut nuoret olivat luonnollisesti tunnetumpia sekä suositumpia kuin toiset. Tähän viittasivat luonnollisesti nuorten tekemät kommentit "et kaikki ne tuntee" ja arvostavasti ilmaistu "ni tää on tää oikee."

AK: *"oks yleensä ala-asteikäset sitten niinku, oks tääl niitä hengaamassa niitä.*

Nuori: *"ei niin paljon, on täällä jottain vitos kutos luokkalaisia, seiskaluokalla alkaa sitten tulee enemmän tänne. tai kutosen lopussa."*

Sitaatissa korostuu se mielenkiintoinen seikka, että pääasiassa yläasteikäisinä nuoret aloittavat ajan viettämisen kauppakeskuksissa.

AK: *"tää o sitten parempi paikka tai oikeenlaista porukkaa*

Nuori: *"joo, niin, on täälläki semmosta porukkaa jonka kaa ei halua liikkuu mut ei niiden kanssa tarvii sitten olla"*

Oheisessa sitaatissa toistuu tämä aiemmin mainittu ryhmittäytyminen, eli nuoret käyttävät kauppakeskustilaa juuri siihen, että he voivat olla itselleen sopivassa ryhmässä. Iso tila mahdollistaa kokoontumisen mutta myös muiden

nuorten välttämisen. Kauppakeskusympäristössä oli mahdollisesti monia erilaisia kaveriporukoita ja sisäisiä ryhmittymiä. Kauppakeskuksen sisäisen kulttuurin ja eri alakulttuuriryhmien tutkiminen olisi toisaalta kokonaan toinen tutkimusaihe.

AK: *"miten ku jotkut on ollu sitä mieltä et tää o vähä niinku noloo hengata, jotkut tytöt sano mitkä oli jo 18, niinku ni tota, ne nyt sano et on tehny palhojaan täällä mut mites te koette tän sitten*

Nuori: *"no, me—silleensä välillä ehkä vähä noloo, istuu vaan täällä ja olla ku vois tehdä jotain järkevääkin, vähä riippuu et,*

AK: *"mikä siinä sit on noloa? jos täällä on*

Nuori: *"no riippuen et millasessa porukassa, jos sä oot niinku jossain järkevän näkösessä porukassa ja tälle ni, ei siillee, mut jos o joku semmonen outo porukka ja täällä o paljon porukkaa liikkeellä ja näkkee, ni sit se o ehkä nolompaa*

AK: *"oks tää vähä niinku semmonen näyttäytymispaikka kanssa?*

Nuori: *"on jooh, jooh. kävelee niin ohi—ja kaikki tietää et missä täällä aina liikkuu porukkaa.*

AK: *"haluuttekste sit täällä olla just niinku hyvännäkösinä eikä missää pieru-verkkareis vai?*

Nuori: *"no ei nyt sinänsä oo niin tarkkaa mut en mä nyt iha huonoimmissa vaatteissa lähtis liikkumaan."*

Tässä pidemmässä sitaatissa oli monta mielenkiintoista seikkaa. Kokiko nuori ensinnäkin sen tärkeäksi, että jo nuorena pitäisi olla tekemässä jotain muuta kuin oleskella kauppakeskuksessa? Eikö se ole nuoren näkökulmasta järkevää viettää aikaa niin sanotusti tekemättä mitään sen ihmeellisempää ja pitääkö kaiken aina olla niin järkevää? Mielenkiintoista oli myös se, että periaatteessa nuoren puheessa korostuu järkevän näköisyys ja lisäksi se, jos nuori nähdään toisten nuorten toimesta jossain oudommassa porukassa. Tarkoittikohan haastateltu sanavalinnalla "oudon näköinen" epäseksikkäitä tai epäsuosittuja henkilöitä vai pikemminkin ns. huonoa seuraa eli nuoria, joilla oli

tunnetusti ongelmia ja huonot elintavat? Nuorilla toki korostuu ulkonäön tärkeys ehkä aikuisiakin enemmän. Sitaatin lopussa olevat maininnat viittaavat myös ulkonäkökeskeisyyteen ja on mielenkiintoista pohtia sitä, onko kauppakeskus missä määrin myös näyttäytymispaikka nuorille?

AK: *"oottekste tutustunu uusiin tyyppeihin*

Nuori: *"no siis. siis joo, siinäähä tutustuu jos o vaikka yks kaveri isosta porukasta, jos se kerran ottaa mukkaan ni sitä helposti tulee sitten tutustuttua.*

AK: *"niin niin joo. et se tota miks te just täällä sit näätte tai keräännytte tänne*

Nuori: *"no se o niinku tämä tai jossai käytävällä tai centrumilla. missä on ihmisiä ni sinne mennään"*

Mielenkiintoinen kommentti oli se, että nuoret menevät sinne missä on ihmisiä. Tämä viittaa siihen, että kauppakeskus oli ainakin kokoontumispaikka. Kommentti tuntuu korostavan sitä seikkaa, että pienemmilläkin paikkakunnilla ovat jotkut tietyt paikat sellaisia, joihin nuorilla on tapana kokoontua. Ja lisäksi sitaatissa painottuu se, että nuoret miltei luontaisestikin kerääntyvät toisten nuorten seuraan. Ihminen on sosiaalinen laumaeläin ja onko syrjäytymisen juuret siinä osittain, ettei yksilö toteuta jostain syystä ihmiselle evolutiivisesti luontevaa tapaa hakeutua toisten seuraan.

AK: *"niin niin joo. se tota. millanen suhde teillä on sit tähän paikkaan? onko, miten te kuvailisitte, oks tää läheinen tai—*

Nuori: *"no oikeestaa joo, täällä sitä varmaa eniten tulee kaupungilla aikaa käytetty. niin, on. oon tää semmonen, eihän täällä kauheesti oo silleen muita semmosia missä. nähdä kavereita. onhan täällä mikä se whisperi mutta se o, emmie tykkää siitä [naurahtaa]*

AK: *"mikä siinä sit whisperis tökkii? [nuorisokeskus Joensuun keskustassa]*

Nuori: *"noku siellä o semmonen oma porukka mihin myö sit ku ollaan eri paikasta ei niin kuuluta sinne. niin sitten.*

AK: *"oks täällä sit niinku hyvä et saa ikäänku et saa olla siinä omassa porukassa rauhassa?"*

Nuori: *"joo"*

Sitaatissa on mielenkiintoista se, että nuori ei oikein nähnyt kavereiden tapamispaikaksi muita vaihtoehtoja kauppakeskuksen lisäksi. Tässäkin sitaatissa ilmenee yksityisyyden kaipuu sekä se, että nuori halusi olla yhdessä joidenkin nuorten kanssa mutta erillisenä niistä nuorista, joihin hän ei koe yhteenkuuluvuutta. Sekin oli mielenkiintoista, että nuori peräti vältti vaihtoehtoisia hengailupaikkaa, koska siellä on tuntematon tai epämiellyttävä ryhmä nuoria.

AK: *"mitäs oks muita syitä? et istutte just täällä"*

Nuori: *"no täällä on ihmissii, paljon enemmän esimerkiksi jossai vähä kauempana"*

AK: *"no oks ne just sit tuttui ihmisiä?"*

Nuori: *"juuh,"*

Tässä voi nähdä yhteenkuuluvuuden tärkeyden ja sen, että nuorelle oli tärkeää, että nuori oli tuntemiensa ihmisten ympäröimänä. Oletettavasti nuori saa turvallisuutta ja mielekkyyttä siitä, että on ikätovereidensa seurassa.

AK: *"mikä siinä sit oli siistiä [kauppakeskuksessa istumisessa] silloin"*

Nuori: *"noku kaikki kaverit tuntu olevan siinä samassa pisteessä niin, niin siinä sit tuli vaan istuttuu."*

Tässä mielenkiintoista oli se ilmaisu, että nuoret ihan konkreettisesti kokoonoutuivat samaan pisteeseen. Ilmaisua "tuli vaan istuttua" viittaisi siihen, että ei oikein ollut välttämättä muita vaihtoehtoja ajanviettopaikaksi tai tekemiseksi, jolloin aika meni "vain" istumiseen.

AK: *"miten tää silllon niinku vika kysymys oikeestaa, tota, miten tota tää paik-*

ka sillonku te paljo tääl hengasitte, tai nykyään, ni miten tää kuulu teidä elämään?

Nuori: *"no, se oli oikeestaa osa sillonku täällä pyöri ni arkipäivää ni koulupäivän jälkee tulit tänne ja tääl oli kaikki ja sit sie lähit sammaan aikaan ku muut sillonku tää meni kii kaheksan aikaan ja . oikeestaan se vaan oli osa arkea silloin. nykysi tätä sit oikeestaa välttelee. [poika]: "tänne tullaan vaan jos pihalla on huono sää. [tytöt] ottaa just bussii tai jos o huono sää, tai niiin. "*

Oheisessa sitaatissa oli havaittavissa aika vahvaa yhteenkuuluvuutta, nuoret lähtivät samaan kauppakeskuksesta aikaan kuin muut. Korostaako kommentti jopa sitä, että yksilön identiteetti on jopa hieman alisteinen ryhmän identiteetille, jos nuori meni paljon ryhmän aikataulujen mukaan. Kauppakeskus oli selkeästi osa nuoren elämää ja arkea. Myöhemmällä iällä kauppakeskus houkuttelee nuorta lähinnä käytännön syistä. Olisi ollut mielenkiintoista käsitellä kauppakeskuksen välttelemistä myöhemmällä iällä. Tämä kolmikko piti kauppakeskushengausta murrosiässä nolona asiana ja olisikohan tämä nolouden leima jäänyt niin vahvasti, että nuoret sen voimalla nykyään edelleen välttelivät kauppakeskusta – pelkän nolouden mielikuvan voimalla?

AK: *"niiin niiin. että onks, miks just tänne sitten niinku?*

Nuori: *"tääl o kaikki muutki. tai silleen niinku, kaikki kokoontuu tänne. "*

Tämä oli täysin yhteneväinen keskustelu muidenkin aiemmin analysoitujen sitaattien kanssa. Se, että muut nuoret menivät kauppakeskukseen, riitti perusteeksi omallekin oleskelulle kauppakeskuksessa. Kaikki on nuorten puheessa usein käytetty termi ylipäänsä, joka oletettavasti viittasi nuorelle relevantteihin nuoriin ja ryhmään.

AK: *"oottekste et ku tuntuu et noi tuntuu et kuulemma tuolla putkessa on putkessa ja sinetin eessä niin. missä te yleensä sitten vietätte aikaa? oks teil joku tietty paikka vai?*

Nuori: *"no. ihan sillee ympäriinsä, se vähä riippuu missä porukka liikkuu.*

AK: *"niiin niiin. niisssä paikoissa missä muitaki on, ni meette sitten siinne*

Nuori: *"joooh, "*

Yhteenkuuluvuus oli esillä tässä keskustelussa. Samantyyppinen kerääntyminen ja ryhmittäytyminen samaan paikkaan ovat ilmenneet jo aiemmin näissä aineistoissa. Tästä ilmeni myös se, ettei nuorelle ollut niin tärkeää olla ylipäänsä kauppakeskuksessa vaan olennaisempaa oli olla juurikin siellä, missä nuorelle oli mielekästä seuraa.

4.2 Näkemys itsestä

Nuoren näkemykseen ja käsitykseen itsestä liittyvissä ilmeni ajoittain jonkinlaista nolouden kokemusta, joka liittyi ajan viettämiseen kauppakeskuksessa. Nuoret tuntuivat lisäksi, varsinkin rivien välistä, pohtivan omaa oikeutustaan olla kauppakeskuksessa tekemättä mitään ja pohtivan sitä, onko kauppakeskus olemassa myös sellaista passiivista oleskelua varten. Mielenkiintoinen toistuva ilmiö oli myös se, etteivät nuoret kovin vahvasti mieltäneet itseään "isomyyläisiksi", vaikka useimmat haastatellut viettivätkin siellä paljon aikaa.

Identiteetin rakentumisen eli tutkielman tavoitteiden näkökulmasta tässä teemassa ilmeni se, miten nuori kauppakeskusympäristön avulla myös loi identifikaatioita itsestään eli kuinka hän itsensä näki ja määritteli. Lisäksi tässä teemassa käsiteltiin sitä, miten nuori koki kuuluvansa ryhmään. Ryhmäidentifikaatiot ovat luonnollisesti olennainen osa ihmisen identiteettiä.

AK: *"se tota, jos tota, koettekste et te oisitte jopa kasvanu tässä paikassa siten"*

Nuori: *"ei, eei — eei kyl."*

AK: *"vaikka käytätte paljon aikaa tääl"*

Nuori: *"niiin."*

Mielenkiintoisesti paljonkin aikaansa kauppakeskuksissa käyttävät nuoret eivät kuitenkaan kokeneet kasvavansa kauppakeskuksen kautta kovinkaan vahvasti tai mieltäneet itseänsä "Iso Myyläisiksi." Nuori saattoi tässäkin tapauksessa vähätellä kauppakeskuksen vaikutusta kasvuunsa tai sitä vaikutusta,

mikä vaikutus nuoreen oli sillä, että hän viettää aikaansa kauppakeskuksen sosiaalisissa ympyröissä. Kasvua voi olla mahdollisesti vaikea mieltää rakentuvan konkreettisten paikkojen kautta, vaikka niillä olisikin jonkinlainen vaikutus nuoren kasvuun. Ehkä kasvu ja merkityksellisyys henkilöityivät esimerkiksi kavereihin eikä siihen kontekstiin, jossa kaverien kanssa oleskeltiin.

AK: *"tuntuuks teistä et te saatte olla täällä sitten niinku.*

Nuori: *"no on, joistaki paikoista sitten häättää vaikkei ois tehnykään mitään. noku iha rauhallisesti ossaa olla ja asiallisesti on niin kylhä ne sitten antaa. olla joskus ne jos tekee vähä päättömiä syytöksiä vaan, [naurahtaa]"*

Keskustelusta ilmeni jossain määrin vastakkainasettelua. Nuori toisaalta koki, että hän sai olla rauhassa kauppakeskuksessa. Toisaalta vartijat toimivat ikään kuin vastavoimana rauhassa olemiselle, koska joskus nuori joutui poistumaan kauppakeskuksen tiloista kenties vailla syytä tai ainakaan ilman riittävän painavaa syytä omasta näkökulmastaan. Ovatkohan nuoret aina täysin kokeneet, että heillä on oikeus olla kauppakeskuksessa?

AK: *"käytättekste, oottekste aikasemmin käyttäny aikaa tämmösis kauppakeskuksissa.*

Nuori: *"huvittuneena vastaa et "ehkä joskus neljätoistavuotiaina" [naurahtaa] jilmaisi asian kuin se olisi ollut tällöin noloa.] — joskus sillan joo. joo. "*

Täysi-ikäiset nuoret tekivät mielenkiintoisen kommentin siitä, että kauppakeskuksessa oleilu oli ollut noloa. Viittaus ikään mahdollisesti kuvasti sitä, että nyt jo aikuistumisen porteilla olevat nuoret kokevat itsensä paremmiksi kuin nuoremmat ikätoverinsa tai sitten he kokivat itsensä, jo kauppakeskuksessa hengaillessaan tai ainakin jälkikäteen, hävettäväksi.

AK: *"se tota. miten teil niinku nykyään ku te aattelette niit teidä, sitä aikaa ku te olitte tota täällä aktiivisesti ni miltä se niinku tota miltä se nyt tuntuu?"*

Nuoret: *"[Työt] hävettää! joo, kyl se oikeestaa vähä semmonen et hävettää! [poika] jos sä oikeesti meet kehtaat tulla kaheksalta, joskus viikonloppusi toho sinetin välikköö ja katot sit touhuu vähä aikaa niin, siinä vaiheessa huomaat et se hävettää ja sä mietit et ootko sä näyttäny **oikeesti** samalta ja ootko sä ollu samanlainen?"*

Nuoret reagoivat verrattain vahvasti käyttämäänsä aikaansa kauppakeskuk- sessa. Oletettavasti tämä täysi-ikäinen kolmikko oli aikanaan mukana niissä ryhmissä, jotka käyttäytyivät huonosti. Ilmaisujen voimakkuudesta kuului läpi jopa inhoa nuorten toimintaa kohtaan. Nykyään aikuistuneemmat nuoret halu- sivat selkeästi tehdä pesäeroa menneisyytensä identiteetteihin. Nuoret eivät aikoinaan välttämättä niin kritisoineet ryhmän toimintaa ollessaan mukana huonosti käyttäytyvissä joukoissa tai sitten he olivat toiminnassa täysipainoi- sesti muiden mukana.

AK: *"on silleen niinku kuitenkin aika iso osa elämässä jos tääl paljon käyttätte aikaa tääl sitten?se tota, koettekste et jos te täällä paljon hengaatte, ni koette- ko että te ootte isomyyläisiä?"*

Nuori: *"eee, eeei."*

AK: *"ette koe sillä tavalla?"*

Nuori: *"eeeei."*

AK: *"miskä te sit koette ittenne?*"*

Nuori: *"osaat sie vastata tohon. no ehkä vähä enemmän tommosena ihmisenä, jota näkee keskustassa. sillo kesälläki tuolla piustossa ja niinku satamassa ollaan. välillä enemmänkin sitten. se o niinku keskustan poruk- kaa..enemmänkin, kyllä sen huomaa jos joku ei oo tullu pitkään aikaan käy- mään vaikka isossa myyssä tai keskustassa. niin. kyllä sillo sitten huomaa niinku ei oo ja sit ku näkee pitkästä aikaa ni se o oikeestii mukavaa. ku ei oo sillee muuta paikkaa missää nähä."*

Tämä nelikko käytti todella paljon aikaa kauppakeskuksessa mutta he eivät kuitenkaan pitäneet itseään ns. kauppakeskuslaisina. Vastaus kysymykseen, miksi he eivät kokeet itseään "isomyyläisiksi", ilmenikin jatkokomentissa jos-

sa he erittelivät keskustassa hengailevan ryhmän erikseen. Käytännön syistä kauppakeskusta ei hyödynnetty niin paljon vaikkapa hyvällä säällä kesäisin ja täten ryhmä identifioitui enemmänkin tietyllä alueella hengaileviin nuoriin kuin ns. kauppakeskuslaisiksi.

AK: *"et se tota. koettekste et sitte, et te ootte sitte isomyyläisiä?"*

Nuori: *"no en oikeein. hymyillen."*

AK: *"miskä te koette ittenne sitten?"*

Nuori: *"vähä semmosiks ulkopuolisiks ja me vaan tullaan moikkaa tänne kavereita."*

Käsitys itsestä ulkopuolisena oli mielenkiintoinen. Oletettavasti tämä viittasi siihen, että nämä nuoret identifioivat itsensä vahvemmin toisiin viiteryhmiin. Tietyllä tavalla oli myös vähättelevä ilmaisu se, että *"me vain tullaan tänne moikkaamaan kavereita."* Muutkin nuoret käyvät tervehtimässä kavereitaan mutta erona tässä tapauksessa oli mahdollisesti se, että nämä nuoret näkivät toiset nuoret aktiivisemmiksi ajanviettäjiksi kauppakeskuksessa ja sitä kautta erilaisiksi verrattuna itseensä.

AK: *"miten te sillon ajattelette tästä ajasta minkä te vietitte täällä."*

Nuori: *"hävettää! hävettää! mä tiän jo nyt et hävettää. kyl mäsilti haluun. kyl vähä erilaista sillon"*

AK: *"mikäs tässä sit on hävettävää"*

Nuori: *"ollaan me täällä vähä sekasin, me vaan ollaan tälläsii, miten teinit yleensä on, ni on se nyt aika noloo tiiätkö, ni ei tässä nyt niin tarkotuksella, silleen, ei tää ehkä tarkotuksellaan ole semmonen et täällä pittääa vaan hengailla. en mä oikeen tiä."*

AK: *"se tota. mut tossa oli jo tosta häpeäjutusta. ni mä äske haastattelun 18v ni ne piti iha et olipa noloa aikaa teki tyhmiä juttuja"*

Nuori: *"tää on tosi noloo aikaa, tää on ! heti jotain katuelämää.*

—

AK: *"kuuluuks se tähän ikään sit hengaa kauppakeskuksissa.*

Nuori: *"moni sanoo joo. mie häppeen tätä niin paljon ehkä jo huomenna, mie häppeen tätä jo sillon. mut kyl se niinku kuuluu tähän."*

Keskustelussa nuori käytti mielenkiintoisen väkeviä kommentteja. Kyseessä oli seitsemäsluokkalaisten porukassa aikaansa viettänyt tyttö. Hän koki vahvasti ilmaisten kauppakeskuksessa ajan viettämisen noloksi mutta kuitenkin hän koki silti haluavansa viettää aikaansa kauppakeskuksessa oleskellen. Ilmaisutapa saattoi kuvastaa sitä ristipainetta ja ristiriitaa mitä nuoren mielessä voi olla, häntä repivät voimat eri suuntiin ja kuitenkin hän päätti viettää aikaa kavereidensa kanssa kauppakeskuksessa. Mielenkiintoista oli se, että nuori itse koki nuoret noloiksi, tai sen "miten teinit ovat." Hän koki myös aika selkeästi, ettei näe kauppakeskuksen olevan olemassa sitä varten, jotta nuoret voisivat siellä hengailla. Mielenkiintoista oli myös se, että nuori yhdisti kauppakeskushengailun ns. katuelämään. Katuelämä on aika raskas ja usein negatiivisella merkityksellä varustettu ilmaisu, joka ainakin monissa muissa maissa viittaa todella paljon haastavampiin olosuhteisiin. Jännittävä ilmaisu oli myös se, että häpeämisestä huolimatta kauppakeskushengailu kuuluu ns. tähän. Nuori viittasi oletettavasti ikään tai elämänvaiheeseen äskeisellä ilmaisulla. Tässä toki on hyvä huomata, että haastattelija käytti jo kysyessään termiä "tähän" ja sikäli ohjasi vastausta tuohon suuntaan.

AK: *"Miten sitten ku te ootte 25v ni mitenköhä te sitte mietitte tätä aikaa miten te muistelette tätä aikaa ku te vietitte jonku verran tääl kuitenkin aikaa sitten*

Nuori: *"no varmaa iha hyvällä mielellä kuitenkin . et silleen, ei tullu kuitenkaa vietetty liikaa aikaa täällä ni varmaa iha hyvällä."*

Nuoren näkemys itsestä kauppakeskushengaajana oli sikäli ristiriitainen, koska nuori sai kauppakeskuksesta iloa elämäänsä mutta hän ei kuitenkaan pidä hyvänä asiana sitä, että kauppakeskuksessa viettäisi liikaa aikaa. Olisi mielenkiintoista pohtia sitä, näkevätkö nuoret itse kauppakeskushengauksen min-käläisessä valossa. Olisiko hyödyllistä antaa nuorille kauppakeskuksen johdon

taholta lupa hengata kauppakeskuksissa? Missähän menee nuorten mielestä se raja, jonka jälkeen kauppakeskuksessa tulee oltua liikaa?

AK: *"joo, se tota, koetsä sitten sä oisit isomyyläinen?"*

Nuori: *"kaipa joo,"*

Melko ytimekkäästi puhunut täysi-ikäinen poika oli näitä harvempia tapauksia, jotka kokivat olevansa ns. isomyyläisiä. Osa nuorista koki asian ristiriitaisena ja kuuluvansa vain osittain ns. isomyyläisiin.

AK: *"niin jooh, miten ku sä sanoit et sit vanhempana ei niin paljoo kiinnosta sitten tota"*

Nuori: *"no on sillon varmaa, sillon varmaa eri paikassa missä vietettää sitä aikaa sitten kavereitten kanssa."*

AK: *"mut mikä siinä on et nyt kiinnostaa tää paikka sitten niinku"*

Nuori: *"noku oot tällee nuori ni jaksaa. niin. [naurahtaa]"*

Haastateltu näki itsensä nuorena sekä energisenä ja rivien välistä tulkiten tuntui siltä, että nuori saattoi kokea kauppakeskuksen fyysisenä sijaintina tai sielullisena hengaan sen verran raskaana, ettei uskonut jaksavansa sitä enää vanhemmiten, kun hänellä on oletettavasti vähemmän energiaa kauppakeskuksessa oleskelemiseen tai motivaatiota siihen toiminnan yksipuolisuuden takia.

AK: *"tota, mites tota, millanen suhde teil o tähän paikkaan?"*

Nuori: *"ihan tota. no siis, mä oon iha periaatteessa ihan vakkarikävijä, ite ainakin kyl mä ainaki, jos mul työssäoppimista niinku tällee keskellä, mä tuun työpäivän jälkee tänne istumaa ja sit saatan käydä whisperillä ja saatan siit lähtee takas asuntolalle, et tääl tulee käytyy vähä joka päivä. ei nyt sillee mitenkää ihmeellinen että."*

Nuori näki itsensä ns. vakkarina eli vakiokävijänä. Se saattoi tarkoittaa, että hän koki itsensä mahdollisesti osana kauppakeskusympäristöä ja osaltaan nuori oletettavasti käsitti itsensä osana paikan sosiaalista kokonaisuutta. Oli mielenkiintoista, että nuori vähätteli suhdetta kauppakeskukseen vaikka hän kävi miltei päivittäin siellä oleskelemassa.

4.3 Kauppakeskus osana arkea ja elämää

Aineistojen analyysistä pystyi myös havaitsemaan monia pragmaattisiakin hyötyjä, joita kauppakeskus mahdollistaa sekä sen, millä tavalla kauppakeskuksessa ajan viettäminen oli osa nuorten arkea ja elämää. Monelle kauppakeskuksessa oleskelu oli kuin tapa, jonka merkitystä elämäänsä nuoret eivät välttämättä edes itse täysin tiedostaneet. Mielenkiintoista oli myös se, miten kielikuvista tuntui suodattuvan sellainen seikka, että kauppakeskus oli kuin paras huonoista vaihtoehtoista ja nuoret viettivät aikaa kauppakeskuksessa pitkälti vain sen takia, ettei relevantteja muita vaihtoehtoja ollut.

Tämä teema vastasi tutkimuskysymyksiin seuraavalla tavalla. Kauppakeskus oli jo itsessään osa ihmisen laajennettua minuutta Belkin (1988) teorian mukaisesti. Kauppakeskuksen tuttuus, siihen liittyvät tavat, kokemukset, läheisyys ja sen hallitseminen olivat osa nuorten elämää. Mitä enemmän nuori on kauppakeskuksen kanssa tekemisissä, sitä vahvemmin kauppakeskus kuuluu osaksi nuoren laajennettua minuutta.

AK: *"se tota, miks just täällä niinku tapaatte niit kavereita ja vietätte aikaa?"*

Nuori: *"no tuol ulkonakkaa viiti ku siel o niin kylmä"*

Sitaatissa ilmeni hyvin käytännönläheinen syy olla kauppakeskuksessa. Nuoren käyttämä sanavalinta saattoi viitata myös siihen, että hän olisi mahdollisesti mieluummin ulkona oleskelemassa, jos sää vain suosisi.

AK: *"mitä muita syitä teillä on sitte et just täällä vietätte aikaa"*

Nuori: *"tähä o hyvä jäädä koulun jälkee jos ei jaksu heti lähtee kotiin ja bussitki o muutenki yleensä niin täynnä ku mennee kottiin ni oottaa tässä et mennee se pahin ruuhka ohi"*

AK: *"vähä niinku toinen olohuone vai?"*

Nuori: *"niin."*

Olohuone oli melko henkilökohtainen näkemys asiasta. Vaikka haastattelija toikin sen itse ilmi, niin tämä saattoi kuitenkin viitata siihen, että nuori koki kauppakeskuksen itselleen läheiseksi ja turvalliseksi paikaksi. Nuorella oli melko käytännönläheiset syyt ajan viettämiseen kauppakeskuksessa. Sikäli tämä ei taaskaan viitannut siihen, että kauppakeskus olisi kovin tärkeä vaan pikemminkin vain tietyn yksinkertaisen funktion tarjoava paikka, jonka voisi melko helposti korvata jollain toisellakin paikalla. Tässä sitaatissa korostui myös se, että kauppakeskuksessa bussin odottaminen oli nuorelle tapa, ja tavat ja paikat ovat Belkin (1988) mukaan osa elämää ja sitä kautta osin myös minuutta, vaikkei sitä yksilö välttämättä itse sanallisesti tai tietoisesti tiedostaisikaan.

AK: *"aijaa. jaa. mut on semmonen niinku kuitenkin et tää on niinku, et on niinku läheinen suhde täl paikalla teidän"*

Nuori: *"no ainut kauppakeskus täs lähel"*

AK: *"niin niin, oks tää sit ainut paikka mis te niinku vietätte aikaa. tämmönen kaupallinen tila"*

Nuori: *"no suurin piirtein, ei täällä oikee muutakaan oo"*

Nuorilla ei oikein ollut muita vaihtoehtoja. Lisäksi kauppakeskuksen läheisyys korostui tässä sitaatissa. Belkin (1988) teorian mukaan mitä läheisempi asia on ihmiselle, sitä merkittävämpi osa se on hänen laajennettua minuuttaan.

AK: *"niin niin joo. se tuota. oks tää sit teille tämmönen niinku koettekste tän paikan miten tärkeeksi?"*

Nuori: *"on tää. mjoo. no emmie tiiä. en mä nyt sillee tärkeenä mutta on se sillee osa elämää.*

—

AK: *"toi toi, sä just sanoit hyvin et tää o osa elämää. ni tuntuuks teistä, tai et miten tää paikka kuuluu teidän elämään?*

Nuori: *"no ku tullee niin paljon oltuu niin, niin.*

AK: *"et on osa elämää silleen.?*

Nuori: *"juu*

AK: *"koetteko te sitten olevanne isomyyläisiä?*

Nuori: *"[naurahtaa], no ei me varmaa, emmmie ainakaan koe olevani."*

Tässä nuori sanoi sikäli tutkimuksen kannalta olennaisen ilmaisun, että kauppakeskus on osa elämää, ilman että ilmaisua olisi siinä haastattelussa aiemmin mainittu haastattelijan toimesta. Nämä ilmaisut kiteyttivät aika vahvasti sitä tunnelmaa ja käsitystä, minkä haastatteluista ja analyyseistä yleisemminkin sai. Kauppakeskus nähtiin osana elämää mutta ei kuitenkaan hirveän tärkeänä. Ilmaisuihin sai myös sen käsityksen, että mitä enemmän nuori oli kauppakeskuksessa, sitä läheisempi ja tärkeämpi asia kauppakeskus oli nuorelle itselleen.

Nuori: *"no kuitenkin joskus 14-15 vuotiaana tuli täällä oltuu*

AK: *"mihin se sitte loppu se? innostus*

Nuori: *"eehkää, ehkä ku ei vaa huvittanu istuu täällä ku tuli parempaa tekemistä. ja sit ehkä jollain tavalla aikuistu siitä että ei tää ollu enää siistii [naurahtaa]"*

Sitaatti on haastattelusta, jossa täysi-ikäinen kolmikko piti kauppakeskuksessa hengaamista nolona asiana. Laitoin tämän sitaatin tämän pääteeman alle, koska tässä toistui se, että kauppakeskus koettiin yhtenä vaihtoehtona muiden joukossa. Mielenkiintoista tässä oli se, että vaikutti siltä kuin aikuistuminen nähtäisiin hyvänä asiana. Vaikutti siltä, että nuoret kokivat kuin olisi huonompi

elämänvaihe loppunut aikuistumisen myötä ja samalla heillä jäi ajan viettäminen kauppakeskuksessakin.

AK: ”et miten te niinku näitte tän paikan ikäänku teidän näkökulmasta.

Nuori: ”noooo, aina se o vaan ostoskeskus ollu mut siellä sit vaan istuttiin ku tuntu ettei ollu missään muualla paikkaa missä olla

AK: ”oliks teil sit läheinen suhde, et te vietitte paljon aikaa niinku

Nuori: ”aina koulun jälkeen niin tultiin tänne

AK: ”oliks se sit päivittäistä jopa

Nuori: ”melkee joo, päivisin

AK: ”eihä tänne kukkaan viikonloppusin tule

Nuori: ”miks ei viikonloppusin?

AK: ”ku ei vaan muitakaan...eiku se vaan on niin et ei viikonloppusin vaan tänne tultiin aina suoraan koulusta. ja istuttiin koulun jälkeen. ootit vaikka bus-siin, [En saa selvää pojan lopusta puheesta.]”

Tässä oli vahvoja ilmauksia sen suhteen, että kauppakeskuksessa oleskelu oli nuorille tapa ja osa elämää. Ilmaukset ”missään muualla ja aina” ovat värikkäitä ilmaisuja, jotka painottivat tavan voimakkuutta ja sitä, ettei nuorille ollut heidän näkökulmastaan oikeastaan mitään muuta paikkaa ajan viettämistä varten.

AK: ”no tota. mites sitten tämmönen kysymys et millanen suhde teil o tän paikan, et oks tää läheinen suhde jos te joka päivä käytätte tääl aikaa vai millanen?

Nuori: ”siis läheinen, tää o tämmönen paikka missä on kaikki jaaa—ossaa käyttäytyy asianmukaisesti aina ja jos sanoo et pittää mennä johonki tiettyyn paikkaan ni tietää sitten mihin mennä, ei tarvi miettii et missä se on.”

Kauppakeskus oli yksinkertaisesti helposti saavutettavissa oleva ja tuttu paikka. Nuorten sosiaaliset tarpeet oletettavasti osittain täyttyivät kauppakeskuksessa, koska kaikki kuulemma olivat kauppakeskuksessa ja nuori koki oletettavasti kuuluvansa tähän ryhmään ja kauppakeskuksen muodostamaan löyhempään yhteisöön.

AK: *"se tota. toi toi. koettekste et tää ois teille tärkeä paikka?"*

Nuori: *"on se että. jos ei ois issoo myytä tai tämmöst pienempää mihi vois tulla ni tosi monet kaverit ois jääny tutustumatta. ja olis aika tylsää ku koko ajan se o vaan se et sä tulisit kouluun ja tänne ja meet kottiin. myöki tullaan kauempaa ja eikä meidä paikassa oo kunnolla sillee ennää hirveen paljoon nuorisoo, olis missään."*

Kauppakeskus mahdollisti sosialisoinnin ja uusien kavereiden löytämisen. Kauppakeskuksesta nuori siis oletettavasti koki saavansa paljon asioita ja elämä olisi peräti "aika tylsää ja koko ajan" ilman kauppakeskusta. Nuori ei rivien välistä luettuna oikein osannut kuvitella vaihtoehtoista tilannetta, eli sitä että nuoret kokoontuisivat jossain muualla kauppakeskuksen sijaan, jos kauppakeskuksia ei olisi olemassa. Myös käytännön syyt ajoivat eritoten kauempaa tulevia nuoria kauppakeskukseen, kun omalla paikkakunnalla ei ollut niin hyviä paikkoja hengausta varten tai riittävästi nuoria oleskelemassa niissä.

AK: *"jooh. se toi. miten tota. miten tää paikka kuuluu teidän elämään?"*

Nuori: *"tuoho o vaikee vastata. no onha se jokapäiväistä ku täällä ollaan. ni aika suuri osa tulee täällä..ajasta tulee käytettyä jos täällä ollaan."*

Kauppakeskuksessa hengailu on nuorelle jokapäiväinen tapa viettää elämää.

AK: *"Sitku te ootte aikuisia vaikka 7v päästä, mitä te sitte ajattelette tästä ajasta ku te hengasitte paljon isossa myyssä."*

Nuori: *"en tiä. varmaan miettis miten sitä jakso täällä vaan istuu ja olla vaa. mutta. ei kai sitä ossaa samalla tavalla aatella ei —ja varmaa vanhempana ei vois kuvitella et istuis samalla tavalla kuin nykyisin täällä vaan, tää o ehkä— ehkä enemmän se että ku pääsee niinku ei tarvii olla kotona ja sitten vanhem-*

pana ku on oma asunto ni sinne saa tuua ketä halluu ja voi siellä puhuu vapaasti että tää voi olla et menee nuoruuden piikkiin sitten.

AK: "miten te sit jaksatte tääl niin paljon, jos vanhempana ei enää jaksa ni miten te nyt jaksatte sitten niin hyvin.

Nuori: "nyt o just se motivaatio kavereissa ja on intoo ja —niin. kaikkee mahdollista. jaa. energiaa riittää ja"

Kauppakeskus saattoi olla ainoa tai paras huonoista vaihtoehtoista vapaa-ajan viettämiselle. "Ei tarvii olla kotona" viittasi mahdollisesti siihen, että kauppakeskus tarjosi vapautta nuorille. Ikään kuin kotona oleminen olisi huono vaihtoehto. Ja kun omassa kodissa voi puhua vapaasti, niin oletettavasti kauppakeskus on kuin erilainen versio omasta kodista, sillä kauppakeskus tuntui tarjoavan nuorille itsenäisyyttä, yksityisyyttä ja vapautta.

AK: "miks te sit—miks te ootte näin kauan. ei kiinnosta mennä kotiin sitten vai onko koti kauempana

Nuori: "kauempana eikä oo tekemistä."

Kauppakeskus oli nuoren mielestä parempi vaihtoehto. Kauppakeskuksessa oleskeleminen nähtiin mahdollisesti ainakin paremmaksi verrattuna kotiin, missä ei ollut tekemistä.

AK: "jooh. miks, te tota, tänne tuutte sitten niinku sosialisimaan eli juttelemaan?"

Nuori: "no ei oikee oo muita paikkoja. "

Kauppakeskus koetaan pitkälti ainoana vaihtoehtona.

AK: "miksi, miks tääl o hyvä olla sitten niitten kavereitten kanssa?"

Nuori: "no täällä on kaikki, ja kaikkeelaista, ja tääl o lämmin,"

Sosiaaliset suhteet löytyivät kauppakeskuksesta. Kauppakeskuksessa oli monitahoinen ympäristö, jossa oli ainakin talvella parempi olla kuin ulkona.

AK: *"jooh. mites tota tämmönen kysymys et millanen suhde teil o tähän paikkaan et onko läheinen suhde tai, enpä nyt oikeen tiiä. miten te niinku näätte tän paikan ikäänku. miten te kuvailisitte tätä paikkaa osana teidän elämää?"*

Nuori: *"no, no. tämmönen, tämmönen paikka missä olla."*

AK: *"oks se, kanssa mukavaa se asia että tääl ei oo jotai opettajia tai vanhempia valvomas teitä että"*

Nuori: *"on, on, monesta suusta."*

AK: *"se tota, jooh. se tota. miten oks tää, miten tärkeä tää paikka on teille?"*

Nuori: *"no on tää silleen aika koska kaverit on täällä."*

Kauppakeskus oli nuorille paikka missä olla. Ilmenikö tässä keskustelussa tietty juurettomuus, jota nuoret saattoivat helposti kokea? Kauppakeskus oli nuorille paikka jossa olla, paikka missä ei ole velvoitteita tai valvovia silmiä vaan siellä oli mahdollista olla vapaasti ystävien ja mahdollisten uusien kavereiden kanssa. Muut nuoret loivat kauppakeskuksen tärkeyden, eikä itse sijaintia välttämättä koettu tärkeäksi.

AK: *"se tota, tää alkaa vetää viimesiään tää mun jännä kysymyssetti. tota. miten tää paikka kuuluu tiedän elämään?"*

Nuori: *"no miun elämään aika paljon, et kyl mie aika paljon tääl vietän aikaa."*

Ajan vietto korreloi suoraan sen kanssa, miten vahvasti nuori koki paikan osaksi elämäänsä. Tämä oli melko vahvasti sidoksissa Belkin (1988) tutkimukseen, missä itselle läheiset asiat koetaan osaksi minuutta.

AK: *"miten paljon tulee käytettyä aikaa tääl kauppakeskuksessa"*

Nuori: *"noo, tota joka päivä tullaan sillee, mie aina tuun tänne sillee, mulla on on tässä koulu. ni mie tuun tästä aina läpi. ni sitten koulu loppuu ni vähä aikaa jään tähä chillaamaan ja siitä sitten kotiin. suurinpiirtein joka päivä. joo."*

Kauppakeskuksessa tapahtuva rento ajanvietto oli piintynyt tapa nuoren elämässä, sillä hän mainitsi **aina** kulkevasa kauppakeskuksen kautta. Kauppakeskus oli vahvasti osana arkea, kuin välipysäkki ja erilaisen ilmapiirin paikka kodin ja koulun välillä.

AK: *"miks just täällä."*

Nuori: *"no ei joensuussa oo mitään muuta paikkaa."*

AK: *"aijaa, niin niin. miks tää o sit hyvä"*

Nuori: *"no. ei tää oo hyvä. tää o lämmin, tänne ossaa kaikki. niin. tulla"*

AK: *"miks tää, sä et pidä hyvänä paikkana. mikä täs ns. kusee?"*

Nuori: *"ei tää nyt oo oikee tarkotettu sitä varten et täällä istutaan. tää o aika tylsä. eikä tääl oo oikee muutakkaan joensuussa. ku whisperi on mut se o niin täynnä nuorempia, se o tosi. niinku semmonen."*

Kauppakeskuksessa oli nuoren näkökulmasta hyötyjä mutta kuitenkin hän tuntui kokevan, ettei hänellä ollut täyttä oikeutusta oleskella kauppakeskuksessa. Todella moni haastateltu oli sitä mieltä, ettei koko kaupungissa ollut ainakaan talvisin, muuta tämän tyyppistä paikkaa ajanviettämiseen tai ylipäänsä paikkaa, jossa he voisivat olla vapaasti.

AK: *"mitä te yleensä teette täällä?"*

Nuori: *"chillataan, hengataa frendien kanssa. jutellaan. normaalia eloa."*

Maahanmuuttajalle oli täysin normaalia olla kauppakeskuksessa. "Normaalia eloa" saattoi viitata jopa siihen, ettei nuori välttämättä, totuttuaan olemaan kauppakeskuksessa, edes hirveästi laittanut huomiota sille, mitä hän kauppakeskuksessa teki. Tämän takia voi olettaa, että kauppakeskuksessa oleskelu oli hänelle olennainen osa elämää.

AK: *"miten tää paikka kuuluu teidän elämään?"*

Nuori: *"ei se kuulu ollenkaan?"*

AK: *"ei kuulu ollenkaan, vaikka kuitenkin käytät täällä aikaa sitten."*

Nuori: *"se o pakko, siis mitä voi tehdä täällä, ei muuta paikkaa täällä, vain iso myy ja centrum. ei muuta. ei muuta paikkaa."*

AK: *"et pakon edessä olette täällä"*

Nuori: *"totta kai"*

Muistaakseni äsken mainittu maahanmuuttajanuori kuitenkin koki, ettei paikka kuulunut hänen elämäänsä, vaikka hänelle oli normaalia eloa olla kauppakeskuksessa. Ehkä hengaus olikin se ns. normaali elo ja kauppakeskus siinä sivussa vain neutraali areena, jolle ei ollut tässä näytelmässä rajattu suurta painoarvoa tai merkitystä.

AK: *"mut oks täs jotai muita syitä sitten niinku [Miksi nuori on kauppakeskuksessa.]"*

Nuori: *"no siis. vaan tietysti se et tää o kauppakeskus tää o pitkään asti, kahdeksaa asti iltaan asti auki kumminkin tääl o kumminki se et täällä saa olla, ei potkita ulos, sitten. tässä saa olla, muutenkin ihmiset pyörii just. jos esimerkiksi hölmöillee, jos sotkee paikkoi ni sit iha joutuu lähtee. mut tota silleen tällänen normikäyttö, tääl saa olla, tääl saa istuu, tääl saa pyöriä ihan vapaasti että senkin takia voi olla. "*

Tässä ilmeni se, että nuori sai olla ja tehdä asioita kauppakeskuksessa. Nuoret arvostivat vapautta, jota heille suotiin, kunhan he osasivat käyttäytyä kauppakeskuksen normien mukaisissa rajoissa. Muut ihmiset ja pitkät aukioloajat olivat käytännön syitä, joiden takia nuoret kokivat kauppakeskuksen mielekkääksi ympäristöksi.

AK: *"mites muilla sitten millanen suhde tähä mestaa?"*

Nuori: *"ei mitenkää ihmeellinen, tänne on tosi hyvä tulla jos o tälleen talvi. ni talvella on hyvä tulla lämmittelemään, kesällä just niinku täällä sisällä tai tällä ei tuu kyllä lähes ketään, ku kaikki on puistossa rannalla tai jossain."*

Tämä asia oli toistunut jo aiemmin tässä tutkielmassa. Kauppakeskus oli nuorille talvisin ulkomaailman korvike.

AK: *"niin. joo. oks tää paikka sitten tärkeä teille?"*

Nuori: *"no, toho o muuten vaikee kysymys, omalla tavallaan joo. mut sitte niinku, no niin. siis tietyllä tavalla kyllä, ku jos sanotaa ettei isomyytä olis tässä ni missä me ihmiset sillon oltais. ei meillä olis hirveesti mitään paikkaa missä olla paitsi toi whisperi. kylhä toi silleen on aika tärkeä paikka loppuunsa, jos tätä ei olis ni missä me oltais, niin me saatettais pyöriä tos kadulla sit kylmäs tai vastaavaa tai tekemässä jotain tyhmyyksiä, jotkut ihmiset. en sit tiä. ja sitten myös se, ei tutustuis uusiin ihmisiin siinä mielessä että. että täällä on niin paljon porukkaa, niin lämmintä, tänne tulee paljon porukkaa, no jos nyt vaikka oltais tossa pihalla. ni eihä kukaan varmaa talvella olisi pihalla,"*

Nuori pystyi näkemään kauppakeskuksen arvon ja kauppakeskuksen mahdollisen puuttumisen aiheuttaman tyhjiön. Mielenkiintoinen ilmaisu ja mielipide olivat ne, että ilman paikkaa osa nuorista saattaisi olla kurjassa tilassa tai tekemässä huonoja asioita. Nuori näki kauppakeskuksen sikäli positiivisessa valossa, että jos kauppakeskusta ei olisi, jäisi paljon hyötyjä saamatta. Lisäksi nuori näki, että asioiden laita voisi olla huomattavasti huonommin, jos kauppakeskusta ei olisi.

Nuori: *"niin yleensä mie. jos me myöhästyään bussista ni me mennään yleensä superparkkiin bussilla ni ootetaan täällä. siin yhdessä vaiheessa ku mä en käyny superparkissa ni mä olin täällä aika paljon"*

AK: *"joo. niin sillon kuuluit vähä tähän porukkaan tai siihen jengiin. miks sulla on sit nyt hiipunu se et sä käyt täällä vähemmän"*

Nuori: *"no. nytku o toi superpark ni mä käyn siellä enemmän ni en mä tarvii paljo täällä paljon käydä. et se o sit semmonen vaihtoehtoinen."*

Kauppakeskus tuntui yleensäkin olevan vähän kuin kakkosvaihtoehto jota hyödynnettiin, kun parempaakaan ei ollut. "Ei tarvitse niin paljon käydä täällä nyt", viittasi melko vahvasti siihen, että kauppakeskus oli toissijainen vaihtoehto-

to.

AK: *"joo et se tota, mitä sä sit yleensä teet täällä?"*

Nuori: *"istun vaan ja oon kavereitten kanssa."*

AK: *"miksi?"*

Nuori: *"ei oo muutakkaa tekemistä."*

AK: *"miksi just täällä?"*

Nuori: *"no eihä täällä tunnu olevan mitää muutakaa paikkaa missä ite ois, missä ois kavereita just."*

Läpi tutkielman korostui se, että kauppakeskus nähtiin ainoana vaihtoehtona sekä paikan että tekemisen suhteen. Iso Myy oli ainoa vaihtoehto, jossa olisi hyvä tavata kavereita.

AK: *"no se onki sitten hyvä täällä odotella sitä, se tota. miten oks tää paikka sulle tärkeä."*

Nuori: *"no se varmaa siltä kannalta et niinku ku ei tässä lähelläkkää oo mitää muuta tän kokosta paikkaa missä olis just porukkaa."*

AK: *"joo, tota. ootsä minkäikäsenä alkanu sit hengaa tääl tai viettää aikaa."*

Nuori: *"no en mie, nyt, vasta tänä vuonna silleen alotin ku koulut alko täällä."*

AK: *"niin niin joo. et se tota. se toi toi . miten tää paikka kuuluu sun elämään?"*

Nuori: *"ööh. noo. eeei nyt silleen miten vaan. et . koulun jälkee just tyyliin mennään"*

AK: *"jooh. vähä niinku osa arkirutiineja."*

Nuori: *"joo, vähä niinku."*

AK: *"et se tota. koetsä sit jollain tasolla olevasi isomyyläinen"*

Nuori: *"[naurahtaa]. eeehen. eheheh."*

Kauppakeskuksessa oleminen oli tapa, jota toteutetaan koulun jälkeen. Tässäkin sitaatissa korostui se, että oli hyvä, koska kauppakeskus oli iso ja siellä oli paljon nuoria. Nuori ei oikein mieltänyt paikkaa elämäänsä kuuluvaksi, vaikka käyttikin usein aikaa kauppakeskuksessa. Ilmaisuihin ”koulun jälkeen just tyylii mennään” oli hieman sellainen, että oleskelu tapahtui ikään kuin siinä sivussa sen suurempia suunnitelmia tekemättä tai asiaa erityisemmin huomioiden.

AK: *”se tota. oks tää sit just semmoseen kavereitten näkemis tai hengailupaikkana ni miten tärkeä?”*

Nuori: *”mmm. krhm, no ei sinänsä. talvella enemmän tärkeempi koska jos o kylmä ni on sillon. mutta niin. ei kesällä oo. mitenkään.”*

Kauppakeskuksen funktionaalinen arvo ylitti paikan merkityksellisyyden ja muun arvon. Arvo määrittyi sitä kautta, kuinka paljon paikasta oli nuorelle hyötyä.

AK: *”joo se tota toi. mites tää paikka kuuluu teidän elämään?”*

Nuori: *”varmaa sillee et joka viikko tulee käytyä aika paljon. melkee joka päivä tulee ainaki hetki tulee oltuu. niin et se o. perus just se et aina on keskustassa ni aina tulee täällä käytyä ja just se että välillä koulun jälkeen tälle.”*

Belkin (1988) työn mukaan, itselle läheiset paikat ja tavat ovat osa elämää ja tässäkin se näkyi vastauksessa. ”Perus” sanavalinnalla tarkoitetaan, että oli tavallista käydä kauppakeskuksessa ja olisi oletettavasti jopa harvinaista, jos nuori kävisi keskustassa käymättä samalla kauppakeskuksessa.

4.4 Nuorten näkemys kauppakeskuksesta

Nuorilla oli vaihtelevia näkemyksiä kauppakeskuksesta ympäristönä. Pääosin nuoret näkivät kauppakeskuksen kuitenkin positiivisessa valossa, vaikka eivät kuitenkaan pitäneet paikkaa mitenkään erityisenä tai ihmeellisenä. Useimmilla nuorilla positiivinen näkemys kauppakeskuksesta rakentui pitkälti kauppakes-

kuksen mahdollistaman sosiaalisen ulottuvuuden kautta. Joustavasti tulkiten kauppakeskuksen voi nähdä myös nuorten pakopaikkana tai toisena olohuoneena – tuttuna ja turvallisena paikkana, joka on helposti saavutettavissa.

Tutkimuskysymyksiin vastaamiseen tämä teema vaikutti siten, että se miten nuori kokee ja näkee kauppakeskuksen vaikuttaa hänen identiteettinsä rakentumiseen minuuden laajentumisen kautta Belkin (1988) teorian mukaisesti. Se, että nuorilla oli pääosin positiiviset näkemykset liittyen kauppakeskukseen viittasi siihen, että kauppakeskuksella on jonkinlaista painoarvoa osana nuorten laajennettua minuutta.

AK: ”vähä niinku sitä kautta et miten te niinku näätte tän paikan silleen niinku teidän näkökulmasta.

*Nuori: ”no on tää iha hyvä. tosin noi vartijat o vähä perseestä mutta, [naurah-
taa]. välillä ottavat vähä liian pieniä asioita itteensä. niinku. niin no, kyl mä
ymmärrän niitä mut ne vois vähä miettii et mitä sanovat, niidenki pitäs välillä
vähä kattoo peiliin”*

Nuori näkee paikan hyvänä huolimatta vartijoista, joista hän ei hirveästi perusta. Vaikka toki hän kokee empatiaa vartijoitakin kohtaan, haluaisi mahdollisesti kokea olevansa tasa-arvoisempi tai ainakin arvostetumpi vartijoiden silmissä.

AK: ”koetteste et tää oli tärkeä paikka sillon teille ku te paljo hengasitte.

*Nuori: ”eipä oikeestaan sen kummempi paikka siinä missä muutki. kaikki vaan
sattu olemaan täällä.”*

Nuori ei näe kauppakeskusta kovin arvokkaana vaan paikan arvo syntyy sosiaalisesta ulottuvuudesta. ”Sattui olemaan” viittaa siihen, että porukka voisi yhtä hyvin olla jossain muualla.

*AK: ”miten te muuten sit kuvailisitte tätä paikkaa niinku teijä elämissä tai miten
te näätte tän ison myyn?”*

Nuori: *"siis—ostoskeskus missä pystyy tapaamaan kavereita ja semmonen, kaikki on samassa paikassa.*

AK: *"oks tää vähä niinku teil tämmönen toinen olohuone*

Nuori: *"vähä niinku joo*

AK: *"niin. se tota, oks tääl kivempi hengata kuin kotona tai jonku kämpillä?*

Nuori: *"on koska täällä näkkee enemmän ihmisiä ja jonku kämpillä pystyis olee vaan muutama ihminen kerralla ja täällä voi vaan tapaa porukkaa miten halua.*

AK: *"niin niin. oks tää mukavaa ettei teil sillee vanhemmat tai opettajat oo täällä vaanimassa et mitä te teette*

Nuori: *" [innostuneena] oon joo. jotenki helpottavaa.*

AK: *"tääl voi olla oma ittensä ja jutella mitä juttelee eikä kukaan oo kuuntele-massa*

Nuori: *"joo, kyllä. "*

Aktiivisesti kauppakeskuksessa aikaansa viettävät tytöt näkevät kauppakeskuksen positiivisessa valossa ja myös vapauden sekä yksityisyyden mahdollistavana asiana. "Voi tapaa porukkaa miten halua" luo kuvaa nuoresta, jolla on valtaa ja vapautta määrätä omista asioistaan. Toimiiko kauppakeskus esi-itsenäistymisen areenana, jossa nuori voi kokea olevansa jo etukäteen kuin aikuisempi – vapaa menemään ja toteuttamaan itseään vailla sen suurempia rajoituksia?

AK: *"mitä te, oottekste yleensä tietyissä paikoissa täällä?*

Nuori: *"tässä nistisillalla.*

AK: *"ai tää o nistisilta vai?*

Nuori: *"juu, joo.*

AK: *"jotkut kutsu tätä putkeks? oottekste joskus tos sinetin eessä.*

tyypit väittelee paikan nimestä

AK: *"oottekste sitte, yleensä tässä vai oottekste jossai sinetin eessä sitten"?*

Nuori: *"siellä, enemmän o eekoot, eli ne on elämänkoululaisia"*

On mielenkiintoista, että nuori näkee paikan siten, että halveksitut elämänkoululaiset eli huonommassa asemassa olevat nuoret, jotka eivät kouluttaudu viettävät tiettyssä kauppakeskuksen kohdassa aikaansa. Ja toisaalta omasta mielestään paremmassa olevassa olevat nuoret pitävät vakiopaikkanaan toista nuorten yleensä kansoittamaa kohtaa kauppakeskuksessa. On mielenkiintoista joskin luonnollista, että kauppakeskus jakaantuu tiettyihin reviiereihin tai vakiopaikkoihin, joihin liittyy tiettyjä merkityksenantoja ja mielikuvia.

AK: *"et tota. se tota, imllasii kokemuksii teil o sitten täältä, vaik hyvii kokemuksia täällä, kauppakeskuksesta? tai tästä niinku—"*

Nuori: *"aika hyviä. ettei mitää semmosta negatiivista kyllä ole."*

On mielenkiintoista, että nuori näkee kauppakeskuksen niin positiivisessa valossa, ettei löydä siitä **mitään** negatiivista sanottavaa.

AK: *"jooo, teki ootte just alottanu ni ette, tai jos ootte vuoden sisää alkanu hengaa tääl—se tota. sit viimeine kysymys. kuvitelkaa että ootte aikuisia esim. 25v. miten te sitten ajattelette tästä ajasta, minkä ootte nuorempana viettäny täällä?"*

Nuori: *"varmaa, ehkä että jännää oli. jännä kokemus. [nauraa.]"*

Jännittävyys on mielenkiintoinen termi käytettäväksi, kukaan muu haastateltava ei maininnut sitä, että kauppakeskuksessa olisi jännittävää olla. Tämä voi johtua myös siitä, että haastateltavat olivat nuoria iältään ja olivat vasta aloitelleet kauppakeskuksessa hengaamista. Jännittävyyden kokemuksen muodostumiseen voivat vaikuttaa uutuuden viehätys, asian puolittainen tuntemattomuus ja se, että niin sanotut "vasta-alkajat" viettävät samalla tavalla aikaa kuin vanhemmat nuoret.

AK: *"mikä siin sit oli et sul loppu se niin nopee sul se. nopee se hengaus."*

Nuori: *"ei tääl oikee ollu mittään."*

16-vuotias tyttö oli muutamaa vuotta aiemmin ollut kavereidensa kanssa jonkin aikaa kauppakeskushengailija mutta ei kokenut toimintaa mielekkääksi tai mielenkiintoiseksi. Kommentti siitä, ettei paikassa oikein ole mitään, on mielenkiintoinen. Nuoren näkökulmasta paikassa ei ole juuri mitään, varsinkin jos muita nuoria oletettavasti huomattavasti rikastuttavat sosiaaliset verkostot ja merkitykset eivät ole vielä rakentuneet niin vahvoiksi kognitioiksi ja merkitysrakenteiksi, että nuori näkisi kauppakeskuksen niiden kautta eikä pelkästään vain fyysisenä paikkana.

AK: *"mitä sä sit luulet, luulet ajattelet tästä kauppakeskusajasta? ku täällä viettit aikaa"*

Nuori: *"on ollu ollu tääl ihan sikamukavaa. olla. ja . pyörii ja liikkua. ja ha ha ha, kivaa."*

Vaikuttaa siltä, että nuori viihtyy todella hyvin kauppakeskuksessa. Yllättävänkin positiivisessa valossa tämä maahanmuuttajanuori on kauppakeskuksen nähnyt. Tähän lienee osin vaikuttanut se, että kauppakeskuksessa on vapaus pyöriä ja liikkua sekä elää nuorelle luontaisen kaltaista elämää.

AK: *"tai miten te kuvailisitte tätä paikkaa sillee teidän näkökulmasta"*

Nuori: *"tää o iha hirveen tylsä"*

AK: *"hirveen tylsä?"*

Nuori: *"täällä ei oo mitään."*

Porukka täysi-ikäisiä käytti aikaansa kavereiden näkemiseen kauppakeskuksessa mutta ei kuitenkaan pitänyt paikkaa itsessään mielenkiintoisena. Kauppakeskuksen mielekkyys tuntuu tosiaankin rakentuvan siitä sosiaalisesta todellisuudesta, jonka kauppakeskus luo sekä sen mahdollistamista asioista ja hyödyistä eikä niinkään paikan fyysisestä ulottuvuudesta.

AK: *"miks tää sit on hyvä paikka."*

Nuori: *"en mie tiää, tääl o tosi helppo sillee tutustua ihmisiin ja tutustua kavereiden kanssa."*

On mielenkiintoista, jos haastateltava kokee paikan hyväksi ja vaivattomaksi paikaksi tutustua uusiin ihmisiin. Yleensä hän suomalaisille varsinkin uusiin ihmisiin tutustuminen voi olla vaikeaa ja hieman vastenmieliseksi koettua mutta kauppakeskus luo omanlaisensa vapaan areenan tutustumisellekin. Paikan arvo ja "hyvyys" rakentuu kommentin perusteella sen sosiaalisesta ulottuvuudesta.

AK: *"jooh, mitä minkätyyppisiä kokemuksia sitten?"*

Nuori: *"noo tää o vaan semmonen paikka, vaa tämmönen paikka et tuntuu et on hyvä tulla ku tietää millanen paikka tää o ja tääl o aina kavereita, ja tutustuu uusiin ihmisiin."*

"Tuntuu, että on hyvä tulla kun tietää millainen paikka on ja aina löytyy kavereita ja tutustuu." Kauppakeskus siis oletettavasti heijastuu nuoren mielessä turvallisena ja tuttuna paikkana. Kauppakeskus koetaan myös paikkana, jossa voi luottaa siihen, että sinne tullessa saa usein mielekkäitä sosiaalisia kokemuksia. Nuori ikään kuin kykenee syvällä tasolla käsittämään millaisesta paikasta on kyse. Ja tutut ja hallinnassa paikathan olivat Belkin (1988) teorian mukaan merkittävämpi osia ihmisen laajennettua minuutta.

AK: *"niin niin, joo, se tuota, millainen suhde teil o tähän paikkaan?"*

Nuori: *"iha hyvä, no jos täällä ei vois tälleensä hengata ja olla niin, varmaan ei tulis tehty mitään, ikinä. niin."*

AK: *"se tuota, toi millasena paikkana te tän sitten näätte tai koette?"*

Nuori: *"noo, semmosena mukavana paikkana, missä olla aina välillä. on täällä sitten välillä jottain ettei niin innoissaan halua täällä olla jos o vääränlaista porukkaa mut on täällä yleensä mukava olla."*

Nuori käyttää jyrkkää ilmaisua siitä, ettei ikinä tekisi mitään, jos paikkaa ei olisi. Kauppakeskus lienee nuorelle niin kiinteä osa elämää, ettei hän osaa edes

kunnolla nähdä sitä vaihtoehtoa, että varmasti olisi jotain muuta tekemistä tilalla, jos kauppakeskusta ei olisikaan olemassa. Nuorella on positiivinen näkemys paikasta, vaikka siellä onkin välillä sellaista nuorisoa, johon nuori ei itse identifioitu tai koe mielekkääksi.

AK: "se tuota. viimeine kysymys eli sitku te ootte aikuisia vaik 25v ni miten te niinku muisteleitte tätä aikaa ku te hengasitte sitten paljon täällä kauppakeskuksessa?"

Nuori: "no varmaa se aika mitä täällä liikuttiin on tyyliin parasta aikaa mitä niinku nuoruudessa on ollu. sittenkuhan täs o vähä vanhempi ettei tääl tuu enää liikuttua niin"

On niin sanotusti verrattain "iso" ilmaisu sanoa, että on ollut nuoruuden parasta aikaa, kun nuori on liikkunut kauppakeskuksessa. Termissä "liikkuminen" korostuu hengaamisen aktiivisuus ja aktiivinen sosiaalinen kanssakäyminen passiivisen oleskelun sijaan.

AK: "jeees. vika kyssäri. mitä sitten ku te ootte vaikka 30v ni miten te ajattelette tästä ajasta sitten ku ootte tääl hengannu ja viettäny aikaa"

Nuori: "no siis tota. no siis tota. täältä on muistoi, siis tottakai, jos täällä, kolmekymppisenä on muistoja. ainakin mun mielestä. muistoja ja se että en todellakaa muistele pahalla tätä paikkaa."

Muistot ja kokemukset rakentavat nuoren identiteettiä ja kauppakeskus toimii pohjana, joista kokemuksia ja muistoja rakentuu. "En todellakaan muistele pahalla" viittaa siihen, ettei nuorella olisi kauppakeskukseen liittyen juuri negatiivisia assosiaatioita.

AK: "joo, miks te just täällä sitten vietätte sitä aikaa?"

Nuori: "no, en mä tiä, tää o sen verran iso paikka."

AK: "se tota. mikä siinä on hyvää et tää tää on iso paikka"

Nuori: "no. paljon tilaa liikkua."

AK: *"niin niin, onks paljon tilaa sit kans istua*

Nuori: *"joo joo"*

Paikan suuri koko mahdollistaa nuorille aktiivisemmän olemisen. Aktiivisuus ja vapaus ovat mahdollisesti ne perimmäiset arvot, jotka heijastelevat näistä sanoista läpi.

AK: *"miks te sit just täällä vietätte sitä aikaa. sen mitä vietätte*

Nuori: *"koska tää o lämmin paikka. ja tää. tänne pääsee, eikä kukaan hädä pois."*

Kauppakeskuksen hyödyt, saavutettavuus ja vapaus olla siellä rauhassa ovat nuorelle tärkeitä asioita. "Kukaan hädä pois" viitanee siihen oman tilan tarpeeseen, jonka miltei kaikki ihmiset jakavat. Nuori oletettavasti kokee tärkeäksi sen, että hän voi kokea olevansa hyväksytty paikassa ja sen, että hänellä on oikeus olla paikassa.

AK: *"onko niinku läheinen suhde vai ei oo tärkeä vai*

Nuori: *"no ei tää välttämättä oo niin tärkeä paikka mutta kyllähän täällä ihan mennee*

AK: *"minkälaisena paikkana sä tän sitten näät*

Nuori: *"iha siisti paikka"*

Nuorella ei nyt vaikuta olevan intohimoinen suhde paikkaan mutta kauppakeskus ajaa asiansa "kyllähän täällä ihan mennee" kommentin perusteella.

AK: *"koettekste et tää oli tärkeä paikka sillon teille ku te paljo hengasitte.*

Nuori: *"eipä oikeestaa sen kummempi paikka siinä missä muutki. kaikki vaan sattuu olemaan täällä."*

Nuoret eivät pidä kauppakeskusta erityisen korkeassa arvossa mutta samalla tavalla näillekin nuorille kauppakeskus on sosiaalisuuden areena, mikä oletettavasti luo kauppakeskukselle arvoa nuorten mielissä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

5.1 Tulokset suhteessa akateemiseen kirjallisuuteen

Tässä luvussa tulkittiin analysoituja löydöksiä suhteessa tutkielmassa esitellyyn teoreettiseen kirjallisuuteen eli yhdistetään nämä kaksi näkökulmaa ja tehdään siihen perustuen johtopäätöksiä tutkimuksesta. Tässä osassa tutkielmaa pyrittiin luonnollisesti vastaamaan tutkielman tutkimuskysymykseen eli siihen kuinka nuoret rakentavat minuuttaan ja identiteettiään kauppakeskuksen avulla. Käsittelin analyysin pohjalta ilmenneet löydökset melko yleisellä tasolla pyrkien tekemään synteessin löydösten ja teorian välille.

Ensinnäkin kauppakeskus todella oli sosiaalinen areena nuorille ja koko kauppakeskuksen arvo nuorten näkökulmasta tuntui vahvasti rakentuvan sosiaalisten merkitysten kautta. Voikin tieteellisen teorian pohjalta väittää, että kauppakeskuksessa nuoret rakentavat oletettavasti huomaamattaan identiteettiään monilla eri tavoin. Väitettäni tukee vahvasti tutkielmani luvussa 2 esitetty akateeminen kirjallisuus.

Rautio ja Saastamoinen (2006, 170) kirjoittivat siitä, että identiteetti on yksilön itsensä ja muiden ihmisten tekemä määrittely siitä kuka minä olen tai keitä me olemme. Lehtinen ym. (2007, 14) kirjoittavat mm. siitä, että minäkäsitys kattaa myös ihmisen sosiaaliset suhteet ja Hallin (1999, 21–22) mukaan sosiologinen subjektikäsitys näki ihmisen sisäisen ytimen rakentuvan suhteessa ”merkityksellisiin toisiin.” Tässä subjektikäsityksessä identiteetti muodostuu yksilön minän ja ympäröivän yhteiskunnan välisessä vuorovaikutuksessa. Hall (1999, 23) mainitsee myös, että postmodernin näkemyksen mukaan identiteetti on jatkuvasti muutoksessa, kun identiteetteihin vaikuttavat tavat, joilla yksilöitä kuvataan tai puhutellaan kulttuurisissa järjestelmissä. Watsonkin (2008) mainitsee sosiaalisen identiteetin rakentuvan pitkälti diskursiivisesti ja kulttuuriestisesti.

Nuoret ovat kauppakeskuksissa mm. määrittelemässä itseään ja ovat jos-sain määrin myös muiden, erityisesti toisten nuorten, määriteltävinä. Nuorten minuuteen kuuluvat olennaisesti sosiaaliset suhteet eli kauppakeskuksessa tavattavat kaverit. Nuoret rakentavat, äsken mainittua, sisäistä ydintään osit-tain myös kavereidensa kautta, jotka oletettavasti ovat nuorille juuri niitä ”mer-kityksellisimpiä” toisia. Nuoret ovat lisäksi miltei jatkuvassa vuorovaikutukses-sa oleskellessaan kauppakeskuksessa kaveriporukoissaan. Vuorovaikutuk-sessa heidän identiteettiinsä ovat alttiina muutoksille ja kehitymiselle ja hei-dän sosiaaliset identiteettinsä rakentuvat pitkälti ihmisten välisissä diskurs-seissa.

Kauppakeskus toimii myös hyvänä ympäristönä identiteettityön tekemiselle. Ahuvia (2005) mainitsee, että yksilön valinnat ja kuluttaminen vaikuttavat iden-titeetin rakentumiseen ja sen ylläpitämiseen. Kuluttaminen oli joillekin nuorille osa kauppakeskuksen hyötyjä ja mahdollisuuksia, vaikka nuorille tuo sosiaali-nen kuvio tuntui olevan kaikista tärkein asia kauppakeskukseen liittyen. Myös Tanin (2011), Lampelan ym. (2016, 28–31) ja Lampelan (2013, 11–13) tutki-muksissa on päädytty siihen, ettei kuluttaminen ole useimmille nuorille yhtä tärkeää kuin kauppakeskuksessa tapahtuva vuorovaikutus toisten nuorten kanssa.

Sveningsson ja Alvesson (2003) mainitsevat, että mm. kohtaamiset tai ristiriit-dat aiheuttavat yleensä identiteettityön hyödyntämistä. Varmasti myös kaup-pakeskuksessa ajan viettäminen laajassa ja vaihtelevassa ryhmässä nuoria saavat nuoret kohtaamaan tilanteita ja ristiriitoja, jotka kirkastavat heidän iden-titeettejään. Kirjallisuuden perusteella identiteettityö tapahtuu pitkälti sosiaali-sissa ja diskursiivisissa ympäristöissä (Sveningsson & Alvesson 2003). Wat-son (2008) mainitsee myös, että minuus rakentuu sosiaalisissa ympäristöissä.

Sveningsson ja Alvesson (2003) kirjoittivat myös, että ympäröivän maailman muutokset ja ristiriitaisuudet ovat tärkeitä siksi, että ne saavat ihmisessä ai-kaan reaktioita. Ja ympäristön muutokset vaikuttavat heidän mukaansa ihmi-siin siten, että ihmiset etsivät tapoja tarkastella ja rakentaa identiteettiään. Col-linson (2003) vuorostaan mainitsi, että identiteettejä voi olla useita samaan aikaan ja niitä voidaan rakentaa mistä tahansa. Keskustassa aikaansa viettä-

vä nuorten ryhmä voi olla tällainen identiteetin rakentamisen osa. Kuten eräs nuori haastattelussa vastasi, kun kysyin kokeeko hän olevan ”Iso Myyläinen” ja hän koki itsensä pikemminkin keskustassa aikaansa viettäväksi nuoreksi. Kauppakeskuksen monipuolinen ympäristö oletettavasti tuo myös muutoksia ja jännitteitä nuorten elämään, mikä vuorostaan katalysoi identiteettityön tekemistä.

Watson (2008) puhuu myös rooleista, joita ihmiset ottavat ja hänen mukaansa nämä roolit ovat eri elämänalueilla usein erilaisia ja joskus jopa ristiriidassa keskenään. Kauppakeskuksessa nuorilla tuntui olevan itsenäisempi ja vapaampi tapa olla verrattuna esimerkiksi kouluympäristöön ja tämä oletettavasti luo heille erilaisen roolin, verrattuna niihin mitä he ottavat muilla elämänalueillaan. Olipa tunnetummilla kauppakeskushengaajilla, kuten haastatteluita nopeasti tähdittäneellä ”Jokrulla” selkeästi porukassa ja tietyssä kontekstissa rakentunut tunnettu asema ja rooli.

Smith Maguire (2008, 84) mainitsi siitä, että kauppakeskusporukassa yksilö voi ottaa ikään kuin ”lomaa” omasta identiteetistään ja hyödyntää muita ihmisiä joko massaan katoamiseen tai toisaalta ryhmää voi hyödyntää julistaakseen omaa identiteettiään ja läsnäoloaan. Tuntui, että monille nuorille kauppakeskus oli kuin taukopaikka matkalla koulusta kotiin ja paikka joissa he tulevat nähdyiksi tai nauttivat oman pienen porukansa ja tilan mahdollistamasta yksityisyydestä.

Beech (2008) mainitsee, että identiteettityö tapahtuu ensinnäkin ihmisten itsensä ja muiden tekemien määrittelyiden pohjalta sekä siten, että mielikuvat ja representaatiot tulevat osaksi ihmisen identiteettiä. Esimerkiksi fyysiset ja sanalliset representaatiot voivat hänen mukaansa saada merkityksen ja tulla siten osaksi yksilön identiteettiä. Kauppakeskus oli nuorille monista näkökulmista katsoen merkityksellinen paikka ja lisäksi sosiaalinen aspekti luo vahvan kielellisen ulottuvuuden, mitkä vaikuttavat nuorten identiteetin rakentumiseen. Kauppakeskus voi siis jo itsessään kuulua osaksi ihmisen minuutta. Tätä tarkastelen seuraavaksi laajemmin Belkin (1988) työn kautta.

Löydöksissä kävi ilmi, että nuoret arvostivat kauppakeskuksessa sitä, että se oli saa olla pitkälti vapaasti, kunhan vain käyttäytyy, paikka on helposti saavu-

tettavissa sekä tuttu ja kaikki tietävät missä Iso Myy on. Belk (1988) mainitseekin, että mitä paremmin yksilöllä on jokin objekti, kuten vaikkapa kauppakeskus, hallinnassaan, sitä paremmin se kuuluu yksilön niin sanottuun laajennettuun minuuteen.

Kauppakeskuksessa oleskelu oli monille nuorille tapa sekä osa elämää ja arkea. Belkin (1988) mukaan tavat ovat ihmisen minuutta ja objektin ymmärtäminen, tunteminen ja siihen tottuminen ovat tapoja, joiden avulla yksilön minuus laajentuu. Nuoret kokivat kauppakeskuksen vaihtelevassa määrin tärkeäksi ja osaksi elämäänsä. Belkin (1988) mukaan asiat ovat vaihtelevilla painoarvoilla koettu osaksi yksilön minuutta ja oletettavasti se mitä enemmän nuori on tekemisissä kauppakeskuksen kanssa, vaikuttaa siihen miten tärkeä osa elämää kauppakeskus nuorelle on. Kauppakeskusta tärkeämpi oli selkeästi sosiaalinen ryhmä, johon nuori kuului ja ryhmätkin luonnollisesti kuuluvat Belkin (1988) mukaan ihmisen laajennettuun minuuteen.

Montemayor ja Eisen (1977) kirjoittivat sitä, että varhaisessa teini-iässä olevilla nuorilla korostuvat fyysiset sijainnit, oma nimi ja tavarat osana minuutta, kun taas vanhemmilla ihmisillä taidot ja luonteenpiirteet ovat vuorostaan tärkeämpiä minuuden rakennuspalikoita. Voikin olla, että kauppakeskuksessa ajan viettäminen on korostunut tämän ikäisillä ihmisillä juurikin tästä syystä, kun taas vanhempia nuoria ajavat toisenlaiset tarpeet osana identiteettiensä rakentamista. Tätä pohdintaa tukee esimerkiksi se, että monet ylä-asteikäiset nuoret pitivät paikkaa sosiaalisesti mielenkiintoisena ja jopa ”jännänä”, kun taas eräätkin täysi-ikäistyneet haastateltavat pitivät kauppakeskuksessa aikaansa viettämistä jälkikäteen ajatellen lähinnä nolona asiana.

Smith Maguiren (2008, 49) tekemää johtopäätöstä siitä, että jos nuoret käyttävät paljon aikaa kauppakeskuksessa shoppailu ja identiteetti ovat vahvasti linkittyneitä toisiinsa, voidaan tämän tutkielman perusteella kritisoida osin harhaanjohtavana. Ilmeni, että tämän tutkimuksen nuorille shoppailu ei tuntunut olevan kovinkaan tärkeä osa kauppakeskushengausta vaan heillä identiteetti rakentui huomattavasti merkittävämmiin kauppakeskuksen mahdollistaman sosiaalisen ulottuvuuden avulla. Esimerkiksi Tani (2011), Lampela ym. (2016, 28–31) ja Lampela (2013, 11–13) ovat tehneet tämän saman havainnon siitä,

että kauppakeskuksessa nuorilla korostuivat sosiaaliset aspektit eikä kuluttaminen ole useimmille nuorille kovinkaan tärkeä asia.

5.2 Tutkimuksen luotettavuus ja mahdolliset tutkimukselliset puutteet

Tämän opinnäytetyön tutkimuksellista luotettavuutta voidaan tarkastella seuraavien neljän osa-alueen kautta, jotka sopivat erityisen hyvin laadullisten tutkimusten tarkasteluun. Nämä neljä osa-aluetta ovat siirrettävyys, totuudellisuus, vahvistettavuus sekä uskottavuus. Seuraavissa kappaleissa erittelen näitä tarkemmin kuten Lincoln ja Guba (1985, 290-295) sekä Tynjälä (1991) ovat kirjoittaneet.

Siirrettävyydellä tarkoitetaan tutkimustulosten sovellettavuutta toisissa konteksteissa. Tätä pohditaan tarkemmin tutkimuksen lopussa käsiteltäessä tutkimustulosten yleistettävyyttä. Käytännössä tutkimuksen luotettavuutta edistää se, että tutkimuksen lukija kykenee arvioimaan ja muodostamaan omat johtopäätöksensä, sillä merkittävä osa haastatteluaineistoista on nähtävissä tämän tutkielman luvussa neljä, jossa esitetään tutkimuksen tulokset. Luvun neljä aineistot ovat myös siksi tärkeitä, että vain ne on analysoitu sisällönanalyysillä eli tutkimuksen johtopäätökset ovat johdettu näiden tutkielmassa esiteltyjen aineistojen pohjalta. Nauhoituksista valittiin siis vain osa analysoitavaksi.

Totuudellisuus käsittää sen, että missä määrin tutkimuksen toteuttajan tekemät johtopäätökset pitävät todellisuudessa paikkansa eli kuvaavat tutkittavaa kohdetta. Aaltola ja Valli (2001, 109) mainitsevat, että tutkimustuloksissa näkyy aina tutkijan vaikutus ainakin jossain määrin. Esimerkiksi tutkijan ennakkoluulot tai myönteinen suhtautuminen voivat heidän mukaansa vaikuttaa tutkimustuloksiin. Aaltola ja Valli (2001, 109) toisaalta muistuttavat, että tutkijan ja haastateltavan välinen vuorovaikutuksellisuus lisää kontekstuaalisuutta, mikä on tutkimuksellisesti hyvä asia.

Tämän opinnäytetyön tutkimusosiota voidaan pitää kuitenkin ainakin pääosin luotettavana, koska haastateltavat vastasivat omien henkilökohtaisten käsitystensä pohjalta eikä heillä ei ollut loogista syytä vastata toisin kuin mitkä olivat heidän käsityksensä asioista. Lisäksi, tutkimuksen toteuttajalla ei ollut syytä

muuttaa haastatteluiden sisältöjä, sillä aineistot ovat muokkaamattomina parhaiten soveltuvia tutkimuksen toteuttamista ja analyysia varten. Tietysti pieni otoskoko ja se, että tutkimus tehtiin vain yhdessä kauppakeskuksessa, vaikuttavat siihen, etteivät tutkimustulokset ole välttämättä täysin yleistettävissä koko populaatioon.

Vahvistettavuudella tarkoitetaan sitä, ovatko tämän tutkimuksen johtopäätökset yhteneviä muiden akateemisten tutkimusten kanssa. Tämän tutkielman tuloksista johdetut johtopäätökset perustuvat ”Tutkielman teoreettinen perusta” luvussa käsiteltyyn akateemiseen kirjallisuuteen teorioihin ja yhteneviä löydöksiä löytyy myös muista akateemisista tutkimuksista. Luonnollisesti luotettavuutta lisäisi, jos tutkielman tulokset vahvistettaisiin toisissa samankaltaisissa tutkimuksissa, toisten tutkijoiden toteuttamana.

Uskottavuuden osa-alue käsittää sen, että tutkimuksen toteuttaja ei itse vääristä tutkimustuloksia vaan hän yrittää toteuttaa tutkimuksen neutraalisti ja objektiivisesti. Tämän tutkielman uskottavuutta yllä mainitut asiat, eli ne, että haastatteluiden materiaalit on tallennettu ja ne on olennaisilta osin myös esitetty tutkielmassa eikä tutkimuksen toteuttajalla ole ollut mitään syytä muuttaa haastatteluaineistoja.

Äsken esiteltyjen tutkimuksen luotettavuuteen liittyvien asioiden lisäksi, tähän tutkimukseen ja sen aineistonkeruuseen liittyy useita asioita, jotka ovat vaikuttaneet mahdollisesti negatiivisesti tuloksiin tai ainakin seuraavat asiat ovat voineet polarisoida aineistoja jossain määrin. Tärkeimpänä mahdollisena puutteena näen sen, että kuinka paljon teemahaastattelussa käytetty runko ns. keinotekoisesti loi samankaltaisuuksia aineistojen välille. Samantyyppiset kysymykset ja teemat ohjailivat keskustelua samaan suuntaan oletettavasti jossain määrin eivätkä tutkimuksen tuloksia jäsentävät teemat syntyneet täysin vain avoimen keskustelun kielellisesti toistuvien samankaltaisuuksien ympärille. Avoin haastattelutapa olisikin voinut olla tältä kantilta katsoen parempi tapa toteuttaa tämä tutkielma. Toisaalta olennaista on vain lähinnä vain muistaa tutkimusta arvioitaessa se, että teemahaastattelun tyyli ja haastattelija luonnollisesti vaikuttavat aineistojen syntymiseen ja niiden keskinäiseen samankaltaisuuteen.

Lisäksi on hyvä huomioida, että haastattelut toteutettiin usein ryhmille ja se on voinut polarisoida vastauksia siten, että hiljaisimmat kaverit ovat jääneet mielipiteineen ja kokemuksineen äänekkäämpien nuorten jalkoihin ja aineistoa on voinut kertyä enemmän tietyn tyyppisiltä nuorilta. Muutamassa haastattelussa tuntui, että ryhmäpaine vaikutti nuoriin siten, etteivät he kehdanneet keskittyä haastatteluun kovin intensiivisesti vaan osa vastauksista tunnuttiin ilmaistavan puolihuumorilla eikä välttämättä täysin omakohtaisten mielipiteiden pohjalta.

Toisaalta tässä laadullisessa tutkimuksessa ei ole välttämättä tarkoituskaan tehdä täysin vedenpitäviä yleistyksiä koko populaatiota koskien, jolloin ei ole niin haitallista, jos ryhmissä hiljaisemmat nuoret eivät ole osallistuneet haastatteluun niin paljoa. Vastaaminen oli myös vapaaehtoista mutta on myös hyvä huomioida, että monissa tapauksissa hiljaisemmatkin nuoret kommentoivat kysymyksiin, vaikka toiset nuoret olisivat hoitaneet valtaosan puhumisesta.

Luonnollisesti myös tutkija on voinut tekemillään kysymysten selvennöksillä ja sanavalinnoillaan vaikuttaa myös vastaajiin siten, että he käyttivät samoja ilmaisuja myös itse. Tätä on havaittavissa luvun neljä aineistoissa, johon olen selkeyden ja läpinäkyvyyden nimissä jättänyt myös haastattelussa käytetyn kysymyksen näkyviin. Tietysti myös se vaikuttaa analysoitaviin aineistoihin ja haastateltavien otoksen hienoiseen polarisoitumiseen, että vaikka haastateltuilta kysyttiin samoista teemoista, joidenkin kanssa haastattelu toteutettiin joko kiireen tai hyvin vähäisen relevantin kokemuksen takia nopeammin ja osa teemoista käsiteltiin suppeammin kuin toisten haastateltavien kanssa. Osa haastatteluista oli huomattavasti toisia pidempiä ja tämä on voinut vaikuttaa siihen, etteivät haastateltavat ole välttämättä jaksaneet keskittyä haastattelun loppuun enää yhtä hyvin kuin aluksi.

Osassa haastatteluista oli vaikea saada laajaa ja rikasta kielellistä ilmaisua nuorten suusta analyysin syvyyttä ja selkeää toteutettavuutta varten. Tällöin olisi ollut mahdollisesti hyvä tehdä vielä enemmän syventäviä tai tarkentavia kysymyksiä haastattelutilanteessa. Käsiteltäviä teemoja ja niihin liittyviä apukysymyksiä olisi voinut suunnitella vielä paremmin siten, että ne rohkaisisivat ja ohjaisivat haastateltuja ilmaisemaan asiat mahdollisimman laajasti.

Ajoittain kohtuullisen hektinen ympäristö on voinut myös vaikuttaa vastauksiin,

siten etteivät nuoret esimerkiksi välttämättä puhuneet niin pitkästi tai keskittyneesti kuin he olisivat rauhallisessa ympäristössä puhuneet. Ympäristön melu hankaloitti myös haastateltavien kuulemista haastattelutilanteessa, ja joissain tapauksissa vastaus kuului vain nauhoituksesta eikä täten näiden sanojen perusteella voinut tehdä tarkentavia kysymyksiä vaan keskustelu eteni muiden syiden perusteella. Muutamaa otteeseen aineistojen analyysia haittasi vuorostaan vastakkainen ongelma, eli se, että esimerkiksi kauppakeskuksen kuulutuksen takia vastauksen kuuli haastattelutilanteessa mutta nauhalta oli mahdotonta saada sanoista selvää.

Kahdessa tapauksessa haastateltavat olivat maahanmuuttajia, jotka eivät hallinneet suomen kieltä niin hyvin kuin ns. ”kantasuomalaiset” nuoret. Tämä on voinut vaikuttaa kysymysten ymmärtämiseen ja nuoret ovat voineet vastata hieman ohi kysymyksistä. Luonnollisesti myös kantaväestön edustajat ovat voineet ymmärtää kysymyksiä eri tavalla kuin mitä haastatteli on ne tarkoittanut tai miten ihmiset yleensä jonkun kysymyksen ymmärtävät ja nuoret ovat voineet vastata järkevän oloisesti mutta kuitenkin periaatteessa he ovat vastanneet eri asiaan kuin mistä heiltä on kysytty.

Yhtenä tutkimuksen toteuttamisen haasteena oli teemojen läpikäyminen siten, että keskustelun olisi saanut mahdollisimman hyvin sivuamaan kauppakeskuksen merkitystä nuorten minuudelle. Tutkimuksen aihe oli melko haasteellinen ja melko pitkistä, osin yhteistyönä tilaajan kanssa toteutetusta, suunnittelusta huolimatta oli ajoittain hankala saada todella syviä keskusteluita aikaan. Tämä korostui varsinkin nuorempien haastateltavien osalta. Onkin mahdollista pohtia sitä, että olisiko erilaisilla haastateltavilla teemoilla tai apukysymyksillä saanut paremmin keskustelua aikaan ja sitä kautta parempaa aineistoa analyysin pohjaksi?

Luonnollisesti haastateltavien otos on voinut polarisoitua, jos haastattelupäivinä ja – aikoina oli kauppakeskuksessa homogeenisempi joukko nuorisoa kuin mikä olisi niin sanottu normaalitila. Tämä ei tosin ole oletettavasti merkittävässä määrin muokannut haastatteluiden tuloksia, koska melko heterogeeninen joukko nuoria tuli haastateltua eikä laajemmalle otokselle ollut tarvetta eikä laajemman otoskoon ottamiseen ollut riittävästi resursseja. Laadullisessa tutkimuksessa ei yleisestikään ole otoskoko niin tärkeä, verrattuna määrälliseen

tutkimukseen, vaan laadullisessa tutkimuksessa korostuvat esimerkiksi aineistojen laatu ja subjektiivisuus määrällisten muuttujien sijasta.

5.3 Jatkotutkimus- ja kehittämis ehdotukset

Luonnollisesti olisi mahdollista tutkia nuorten identiteetin rakentumista samantyyppisissä konteksteissa eri kaupungeissa, erilaisissa kaupallisissa tiloissa tai toisenlaisissa puolijulkisissa ympäristöissä. Jatkotutkimuksissa olisi myös mahdollista kohdentaa tutkimukset tarkemmin vaikka tietyn nuorisoryhmän ympärille. Tällainen ryhmä voisi olla vaikkapa aktiivisimmat kauppakeskushengailijat. Toinen tutkielmaa tehdessä tullut konkreettisempi tutkimusidea olisi tutkia erilaisia alakulttuureja tai -ryhmiä, joita kauppakeskusnuorissa ilmenee. Tämän tutkimuksen kaltaisen tutkimuksen voisi tehdä myös siten, että pyrkisi luokittelemaan nuoria ryhmiksi tai tiettyihin segmentteihin. Tässä tutkimuksessa aineistot analysoitiin sen kummemmin personoimatta yksittäisiä vastaajia tai ryhmiä.

Tutkimusta voisi myös tehdä siitä, miten nuorisotyötä pystyisi kehittämään hyödyntämällä puolijulkisten paikkojen suomia mahdollisuuksia. Varmastikin aiheetta on jo tutkittu ja nuorisotoimijat ovat tekemisissä jossain määrin esimerkiksi kauppakeskusten kanssa mutta tutkimuksen kautta pystyy luonnollisesti löytämään mahdollisesti uusia keinoja ja kanavia yhteistyölle, mikä hyödyttäisi kaikkia osapuolia. Esimerkiksi juurikin identiteetin tutkimisen kautta voidaan saada parempaa ymmärrystä nuorista kauppakeskuksissa ja sen avulla voidaan mahdollisesti löytää uusia tulokulmia sekä nuorisotyön että kaupallisten toimijoiden tavoitteiden täyttymiseksi.

Sitäkin voidaan tutkia, että missä määrin esimerkiksi kaupallisten toimijoiden ja nuorisotoimijoiden tavoitteita voidaan ihan konkreettisesti yhdistää. Uusien työmuotojen kautta esimerkiksi kauppakeskuksen vartijat voisivat osaltaan toteuttaa nuorisotyötä oman työnsä ohessa. Vartija voisi esimerkiksi koettaa saada avun tarpeessa olevia nuoria etsivän nuorisotyön pariin tai nuorisotyöntekijää tukea tarvitsevan nuoren tykö. Sen ei nimittäin välttämättä mielestäni tarvitse olla nuorisotyöntekijä, joka tekee nuorisotyötä vaan nuorisoa voisi tukea ja kasvattaa yhteisöllisemmin. Monissa muissa kulttuureissa lapsia ja nuo-

ria kasvattavat laajemmissa määrin koko ympäröivä yhteisö ja yhteiskunta eikä vain lähipiiri ja tehtävään määritellyt ammattilaiset, kuten on tyypillisempää individualistisemmissa kulttuureissa.

5.4 Yleistä pohdintaa tutkimuksen aihepiiristä

Tutkielman tekemisen aikana nousi useitakin mietteitä mieleeni. Nämä havainnot sivuavat tutkimuskysymyksiä vain osittain eli esittelen tässä luvussa 5.4 laajemmasta näkökulmasta opinnäytetyön tiimoilta ilmenneitä ajatuksia. On mielenkiintoista pohtia, edistääkö kauppakeskuksessa hengailu syrjäytymistä vai estääkö se sitä? Kuten eräät fiksut 16-vuotiaat pojat haastattelussa sanoivat, on kauppakeskuksessa monenlaisia porukoita. Osaan porukoista he eivät halunneet identifioitua eli siihen porukkaan, joka käytti päihteitä ja käyttäytyi ajoittain huonosti.

Kauppakeskuksen syrjäytymistä ehkäisevyyttä tukee mielestäni se, että tuntui siltä, että nuoret olivat kauppakeskuksessa vahvasti tekemisissä keskenään ja he olivat siellä ikään kuin opettelemassa elämän taitoja. Eikä koskaan voi mielestäni liikaa aliarvioida sitä vaikutusta, että nuoret tuntuivat pääsääntöisesti viihtyvät kauppakeskuksessa sen mahdollistaman sosiaalisen kuvion takia. Paikka koettiin myös tutuksi ja turvalliseksi. Elämän taitojen opettelusta tuli mieleen se, että tuntui, kuin kauppakeskus olisi ollut hieman kuin baarien tai risteilylaivojen esiaste nuorille. Siellä etsittiin kavereita, tutustuttiin uusiin nuoriin, juotiin energiajuomia melko ahkerasti, otettiin rennosti keskustellen ja ajoittain irroteltiin sallitun rajoissa tai hieman sen yli.

Syrjäytymistä mielestäni kauppakeskuksessa hengailu voi edesauttaa lähinnä, jos nuori tutustuu kauppakeskuksen myötä esimerkiksi ns. ”huonoihin porukoihin” ja viettää niissä aikaansa sekä omaksuu itselleen haitallisia käyttäytymismalleja. Haitallisiin porukoihin voi luonnollisesti tutustua muuallakin, eli ainakin tutkijan näkökulmasta kauppakeskus näkyi nuorison tilaa parantavana areenana. Onhan siitäkin tutkimusta, että nuorelle tekee hyvää voida viettää aikaa toisten nuorten parissa puolijulkisessa tilassa, jossa he eivät ole suoraan nähtävissä aikuisen valvovan silmän alla vaan he voivat olla epämuodollisesti tekemisissä keskenään.

Oli myös mielenkiintoista havaita nuorten käyttämien ilmaisujen pohjalta se, että erityisesti nuoremmat nuoret tuntuivat hieman pohtivan sitä, onko heillä oikeutusta olla kauppakeskuksessa ”tekemättä mitään?” Tämä tuntui korreloivan jossain määrin sen kanssa, että jos vartijat joutuivat välillä puuttumaan nuorten käyttöön, tunsivat nuoret itsensä vähemmän tervetulleiksi kauppakeskukseen. Ylipäänsä osa nuorista tuntui pohtivan sitä, saako kauppakeskuksessa olla vain viettämässä aikaansa, jos heillä ei ollut juurikaan mahdollisuutta käyttää rahaa kauppakeskuksen liikkeissä. Usein epävarmat nuorethan saattavat nähdä itsensä hieman kuin toisen luokan kansalaisina, jos heillä ei ole mielestään täyttä oikeutta viettää aikaa siellä missä muut ihmiset aikaansa viettävät.

Nuoret ovat tulevaisuuden kuluttajia ja he ovat keskimäärin vähemmän rahaa kuluttavia kuluttajia jo nyt, eli ainakin kaupallisten toimijoiden voisi olla hyvä Joensuussakin korostaa sitä, että nuoret ovat tervetulleita kauppakeskukseen, kunhan käyttäytyvät hyvin. Joissain tapauksissa nuoriahan on otettu mukaan kauppakeskusten suunnitteluun tai myös heitä ajatellen on esimerkiksi Helsingin Kampissa järjestetty mukavampia sohvia nuorison suosimiin paikkoihin. Nuorisotyönkin on hyvä pohtia mahdollisuuksia tavoittaa nuoret kauppakeskuksissa ja huomioida se, kuinka tärkeä paikka kaupallinen tila on joillekin nuorille.

Sekin nousi tutkielmaa tehdessä mieleen, että voidaanko sanoa niin, että ovatko nuorisotyötä tekevät tahot osin myös epäonnistuneet, kun moni nuori näki kauppakeskuksen oikeastaan ainoana vaihtoehtona ajanviettopaikaksi. Joidenkin nuorten haastatteluissa kävi ilmi, etteivät he kokeneet kunnallista nuorisotilaa mielenkiintoiseksi tai he eivät kokeneet sopivansa siellä käyvään tuntemattomaan porukkaan.

Epäonnistumisella viitataan siihen, että tulisiko nuorisotoimijoiden pyrkiä tavoittamaan myös kauppakeskuksessa hengailevat nuoret, jotka eivät ole välttämättä minkään nuorisotyötä tekevän tahon kanssa tekemisissä? Ainakin Joensuussa kunnallisen nuorisotoimen jalkautuminen kauppakeskuksiin oli käsittääkseni pitkälti lasten kengissä. Ja pitäisikö nuorisotoimijoiden yrittää luoda sellaisia palveluita kauppakeskuksissa tai niiden ulkopuolella, joita nuoret oli-

sivat kiinnostuneita hyödyntämään?

Kysyntää tällaista puolijulkista tilaa simuloivalle tai sitä hyödyntävälle nuorisotyön työmuodolle voisi olla, koska nuoret eivät pitäneet kauppakeskusta kuitenkaan mitenkään optimaalisena ajanviettopaikkana. Olisiko kunnallisessa nuorisotyössä hyödyllistä kehittää nuorisotiloja, joissa panostettaisiin vähemmän aktiviteetteihin kuten urheilumahdollisuuksiin tai multimedialaitteistoihin sekä tilojen mukavuuteen ja pyrkiä hankkimaan laajempia ja kenties askeettisempia tiloja, joissa olisi laajemmat aukioloajat? Tämän tutkimuksen mukaan nuoret arvostivat melko paljon sitä, että he saivat olla rauhassa heille sopivassa porukassaan.

Nuoret nimittäin tuntuivat pitävän paikkaa ajoittain ikään kuin hygieniatekijänä. Kauppakeskusta ei pidetty erityisen tärkeänä mutta eräänkin nuoren mukaan, kauppakeskuksen ”katoaminen” olisi huono asia. Oli mielenkiintoista, että vaikka nuoret käyttivät kauppakeskuksessa paljon aikaa ja se oli tapojenkin kautta osa nuorten elämää, ei sitä useinkaan kuitenkaan pidetty hirveän tärkeänä paikkana. Mutta toisaalta, vaikka kauppakeskuksella olisi pieni rooli nuorten elämässä, voi sen rooli olla kuitenkin merkittävä. Erityisesti talvella kauppakeskusta pidettiin arvokkaana paikkana jo ihan sen takia että siellä sai olla lämpimässä.

Kaupallisesti voisi olla mielenkiintoista pohtia sitä, voisiko aikuistenkin kauppakeskuselämystä muokata yhteisöllisemmäksi – nuorten viitoittamalla tiellä. Nuoret nimittäin olivat luoneet kauppakeskuksesta ikään kuin toisen olohuoneensa, jossa oli vahvat sosiaaliset siteet. Lisäksi, kauppakeskuksessa oli mielestäni ihan konkreettista yhteisöllisyyden tuntua, kun seurasin nuorten toimintaa Isossa Myyssä muutaman päivän ajan.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Valli, R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin. Jyväskylä: PS-kustannus.

Ahuvia, A. C. 2005. Beyond the Extended Self: Loved Objects and Consumers' Identity Narratives. *Journal of Consumer Research*, Vol. 32, 171–184.

- Alvesson, M. & Willmott, H. 2002. Identity Regulation as Organizational Control: Producing the Appropriate Individual. *Journal of Management Studies*, 39(5), 619–44.
- Arnould, E. J. & Price, L. L. 1993. River Magic: Extraordinary Experience and the Extended Service Encounter. *Journal of Consumer Research*, 20, 24–45.
- Beech, N. 2008. On the nature of dialogic identity work. *Organization*, 15: 51–74.
- Belk, R. W. 1988. Possessions and the Extended Self. *Journal of Consumer Research*, Vol. 15, No. 2, 139–168.
- Collinson, D. 2003. Identities and Insecurities: Selves at Work. *Organization*, 10: 527–47.
- Csikszentmihalyi, M. & Rochberg-Halton, E. 1981. *The Meaning of Things: Domestic Symbols and the Self*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Dutton, J. E., Dukerich, J. M. & Harquail, C. V. 1994. Organizational images and member identification. *Administrative Science Quarterly*, 39: 239–263.
- Hall, S. 1999. *Identiteetti*. Tampere: Vastapaino.
- Helsingin Sanomat 15.1.2018. Kehäradan yllättävä seuraus: Helsinkiläiset nuoret matkustavat maleksimaan lentokentälle – ”En mä oikein tiedä, mitä me täällä tehdään” Kaupunki. Saatavissa: <https://www.hs.fi/kaupunki/art-2000005523918.html> [viitattu 24.1.2018].
- Himberg L., Laakso J., Peltola R., Näätänen R. & Vidjeskog J. 2000. *Kehittyvä ihminen. Psykologia 2*. Porvoo. WSOY.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.
- Kondo, D. K. 1990. *Crafting Selves: Power, Gender and Discourses of Identity in a Japanese Workplace*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lampela, P. 2013. Kauppakeskus nuorten vapaa-ajan tilana. Kauppakeskusten nuoret –hankkeen loppuraportti. Saatavissa: http://nuortenpalvelu.fi/wordpress/wp-content/uploads/2014/01/Loppuraportti_Maaliskuu_2013.pdf [viitattu 26.1.2018].
- Lampela, P., Leppävuori, M. Puomilahti, I. (toim.) *Nuorten Palvelu ry*. Kuopio. 2016.
- Leary, M. R. & Tangney, J. P. 2003. *Handbook of self and identity*. New York: Guilford Press.
- Lehtinen, E. Kuusinen, J. & Vauras, M. 2007. *Kasvatuspsykologia*. 3. painos. Porvoo. WSOY.

Markus, H. & Nurius, P. 1986. Possible Selves. *American Psychologist*, 41(9): 954-969.

Montemayor, R. & Eisen, M. 1977. The Development of Self-Conceptions from Childhood to Adolescence. *Developmental Psychology*, 13 (4), 314-319.

Rautio, P. & Saastamoinen, M. (toim.) 2006. Minuus ja identiteetti. Sosiaali-psykologinen ja sosiologinen näkökulma. Tampere: Tampere University Press.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006a. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto verkkojulkaisu. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto. Saatavissa:
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_1.html [viitattu 04.12.2017].

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006b. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto verkkojulkaisu. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietarkisto. Saatavissa:
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_2.html [viitattu 1.1.2018].

Silius, A. 2005. Sisällönanalyysi. 14.4.2005. Luento Tampereen Teknillisellä yliopistolla. Saatavissa:
http://matwww.ee.tut.fi/hmopetus/hmjatkosems04/liitteet/JOS_hypermedia_Silius150405.pdf [viitattu 1.1.2018].

Smith Maguire, J. 2008. Hanging Out and the Mall: The Production of a Teen-age Social Space. Saarbrücken, Germany: VDM.

Sveningsson, S. & Alvesson, M. 2003. Managing Managerial Identities: Organizational Fragmentation, Discourse and Identity Struggle. *Human Relations*, 56(10): 1163–93.

Tani, Sirpa (2011) Oikeus oleskella? Hengailua kauppakeskuksen näkyvillä ja näkymättömillä rajoilla. *Alue ja ympäristö*, 40 (2), 3-16.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2002: Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki. Tammi.

Tynjälä, P. 1991. Kvalitatiivisen tutkimuksen luotettavuudesta. *Kasvatus*. 22 (5-6), 387-398.

Watson, T. 2008. Managing identity, identity work, personal predicaments and structured circumstances. *Organization*, 15: 121–143.

TEEMAHAASTATTELURUNKO**1. Ajankäyttö ja seura**

Kuinka paljon aikaa? (nuori käyttää kauppakeskuksessa.)

Mitä teette kauppakeskuksessa? Miksi? Miksi juuri täällä?

Kenen kanssa (tulet tänne hengailemaan?) Onko tietty porukka, joka kerääntyy tänne?

2. Näkemykset kauppakeskuksesta

Millaisia hyviä/huonoja kokemuksia kauppakeskushengailuun liittyen?

Millainen suhde paikkaan?

Millaisena paikkana näätte tämän?

Miten tärkeäksi koette paikan itsellenne?

Miten koet kasvaneesi täällä?

3. Identifioituminen kauppakeskukseen

Miten kauppakeskus kuuluu elämääsi?

Koetko olevasi ”Iso Myyläinen?”

Miten aikuisena vaikkapa 10v päästä ajattelet tästä ajasta, jonka vietit nuoruudessasi kauppakeskuksessa?